

ЛУБ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
РАЇВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

Інклюзивна освіта

Індивідуальні навчальні програми з
історії та правознавства для здобувачів
освіти з особливими освітніми
потребами

Методичний посібник

**Луб'янський ліцей
Раївської сільської ради**

Крат Р.В., Крат В.В.

Інклюзивна освіта

Індивідуальні навчальні програми

з історії та правознавства

**для здобувачів освіти з особливими освітніми
потребами**

Методичний посібник

с. Луб'янка

2024

Автори:

Крат Руслана Вікторівна, заступник директора з навчальної роботи, вчитель математики Луб'янського ліцею Раївської сільської ради першої кваліфікаційної категорії;

Крат Всиль Васильович, вчитель історії та правознавства Луб'янського ліцею Раївської сільської ради вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель.

Схвалено рішенням педагогічної ради Луб'янського ліцею Раївської сільської ради протокол № 4 від 29.02.2024 р.

Методичний посібник «Інклюзивна освіта. Індивідуальні навчальні програми з історії та правознавства для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами» розроблено на основі досвіду впровадження інклюзивної освіти у Луб'янському ліцеї Раївської сільської ради протягом 2020-2023 рр. серед учнів базової школи (5-9 класів).

Метою даної роботи є покращення спроможності планування освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами вчителями історії та правознавства, які працюють у класах з інклюзивним навчанням.

Посібник розрахований на учасників команд психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти, зокрема, на вчителів історії та правознавства, асистентів вчителів, працівників інклюзивно-ресурсних центрів, батьків.

Зміст

Вступ.....	5
Інклюзивна освіта та освітня документація... ..	7
Індивідуальна навчальна програма з інтегрованого курсу «Вступ до історії України та громадянської освіти». 5 клас. НУШ	8
Індивідуальна навчальна програма з інтегрованого курсу «Історія України. Всесвітня історія»». 6 клас. НУШ	14
Індивідуальна навчальна програма з всесвітньої історії. 7 клас	24
Індивідуальна навчальна програма з історії України. 7 клас	31
Індивідуальна навчальна програма з всесвітньої історії. 8 клас	37
Індивідуальна навчальна програма з історії України. 8 клас	44
Індивідуальна навчальна програма з всесвітньої історії. 9 клас	51
Індивідуальна навчальна програма з історії України. 9 клас	57
Індивідуальна навчальна програма з основ правознавства. 9 клас	65
Основні нормативні документи у сфері інклюзивної освіти	70

Вступ

У сучасному світі дотриманням прав людини є одним з ключових елементів соціальної моделі суспільного буття. Особливо великого значення у цьому контексті набуває поняття «інклюзії» (включення), яке виникло на противагу явищу «ексклюзії» (соціальної ізоляції). Власне, інклюзія передбачає збільшення ступеня участі всіх індивідів у житті суспільства. У першу чергу, потребу збільшення участі відчувають ті, хто мають фізичні чи ментальні порушення.

Україна, приєднавшись до основних міжнародних договорів у сфері прав людини, взяла на себе зобов'язання щодо дотримання загальнолюдських прав, зокрема, щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами. Тому забезпечення доступу до якісної освіти відповідного рівня дітям з особливими освітніми потребами з урахуванням здібностей, можливостей, бажань та інтересів кожної дитини є одним із головних завдань освітянської спільноти.

Інклюзивна освіта – це процес здобуття освіти в умовах загального освітнього простору, що передбачає її доступність, враховує індивідуальні особливості кожного учня, в т.ч. рівень психофізичного розвитку, і унеможлиблює будь-яку дискримінацію. З іншого боку, інклюзивна освіта – не лише ширший від інтеграції процес, який передбачає доступність освіти для всіх, а це ще і розвиток спрямованої на дітей методології, яка визнає, що всі діти є індивідуумами з різними потребами у навчанні, а відтак, навчання має бути гнучкішим для задоволення різних освітніх потреб.

Визначення оптимальних шляхів і засобів впровадження інклюзивного навчання ґрунтується на основі відповідного нормативно-правового, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

Метою інклюзивної освіти є забезпечення рівного доступу до якісної освіти в умовах загального освітнього простору, пристосованого до задоволення особливих освітніх потреб кожної людини.

Досягнення даної мети здійснюється шляхом реалізації таких завдань:

- визначення пріоритетів державної політики у сфері освіти в частині забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям з особливими освітніми потребами;
- формування нової філософії суспільства – толерантного ставлення до відмінностей;
- удосконалення нормативно-правового, фінансово-економічного, науково-методичного забезпечення, орієнтованого на впровадження інклюзивного навчання;
- запровадження інноваційних освітніх технологій в контексті інклюзивного підходу та моделей надання спеціальних освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами;
- формування освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення психолого-педагогічного, медико-соціального супроводу;

- створення та розвиток мережі загальноосвітніх навчальних закладів, які впроваджують інклюзивну модель навчання;
- удосконалення системи підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів для роботи в умовах інклюзивного навчання;
- залучення батьків дітей з особливими освітніми потребами до участі у навчально-реабілітаційному процесі з метою підвищення його ефективності;
- забезпечення інформаційного доступу у всіх сферах інклюзивного навчання, в тому числі надання послуг сурдоперекладача.

Ключову роль у процесі інклюзивної освіти відіграє команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, що складається з фахівців та батьків дитини і здійснює взаємоузгоджену комплексна діяльність, спрямовану на створення необхідних умов, які сприяють розвитку особистості дитини, засвоєнню нею знань, умінь і навичок, успішній адаптації, реабілітації, її самореалізації та інтеграції в соціум.

Інклюзивна освіта та освітня документація

Однією з основних умов для успішного навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах є складання та реалізація індивідуальної програми розвитку (ІПР). Такі складові програми як індивідуальний навчальний план, індивідуальна навчальна програма, необхідні адаптації та модифікації та перелік додаткових корекційно-розвивальних послуг надає можливість повноцінно організувати освітній процес дитини.

Індивідуальна програма розвитку містить 15 пунктів, які відносяться до таких основних розділів:

- Загальні відомості про учня;
- Актуальний рівень розвитку (визначається через застосування методів обстеження та оцінювання учнів з особливими освітніми потребами, наприклад: стандартизовані тести, портфоліо, оцінювання на основі навчальної програми, бесіди, опитування або анкетування батьків учня або самого учня);
- Визначення навчальних цілей (пріоритетність та функціональність цілей, короткострокові та довгострокові), які відповідають системі SMART (Specific – конкретні; Measurable – вимірювані; Achievable – досяжні; Result-oriented – орієнтовані на результат; Time-related – визначені в часі);
- Додаткові освітні та соціальні послуги (зазначено у висновку ІРЦ);
- Індивідуальна навчальна програма та навчальний план:

Індивідуальний навчальний план визначає перелік навчальних предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета, і тижневу кількість годин;

Індивідуальна навчальна програма розробляється для тих учнів, які потребують певних адаптацій та/або модифікацій стандартних навчальних програм з шкільних дисциплін через особливості сприймання інформації чи засвоєння навчального матеріалу.

- Адаптації / Модифікації:

Модифікації змінюють зміст або понятійну складність навчального завдання. Тобто, змінюють зміст навчання: дитина вивчає не те, що вивчають усі діти в класі. Вони використовуються при роботі з учнями, які мають значні когнітивні порушення. Інколи, учні можуть потребувати модифікованих програм тільки з окремих дисциплін.

Адаптація — змінює характер подання навчального матеріалу, але не змінює зміст або концептуальну складність навчального завдання. Тобто, відбувається зміна умов виконання завдання. Адаптації та модифікації можуть стосуватися не тільки навчальних програм, а й оточуючого навчального середовища. Існують такі види адаптацій: пристосування середовища (освітлення, шум); адаптація навчальних підходів (різний рівень складності, зміна часу на виконання, зміна темпу, чергування видів діяльності); адаптація матеріалів; адаптації форм та способів оцінювання.

- План консультування та зустрічей команди;
- Моніторинг: зустрічі в середині та наприкінці року спрямовані на моніторинг досягнень учня.

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 5 класу

Навчальний предмет: Вступ до історії України та громадянської освіти.

Довгострокова мета: зацікавлення учнів шкільною історією, ознайомлення з методами, технологіями та інструментарієм історичних досліджень; розвиток критичного мислення та медіаграмотності; формування розуміння тягlosti історичного процесу, органічної взаємодії загальнолюдського, національного та особистісного поступу; формування розуміння цінності людини, її ідентичності, прав людини, принципів взаємодії людей в спільнотах на різних історичних етапах; формування культури життя в мультикультурному суспільстві, навичок конструктивної взаємодії в суспільстві для забезпечення сталого розвитку; формування особистості патріота України з активною громадянською позицією.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	<p>Вступ. Знання:</p> <ul style="list-style-type: none">• що вивчає предмет «Історія» у школі. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none">• уміє користуватися засобами, за допомогою яких вивчається історія у школі. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none">• розуміє значення вивчення історії для розвитку особистості як активного члена суспільства. <p>Розділ І. Науки, що вивчають минуле. Знання:</p> <ul style="list-style-type: none">• понять «історія», «археологія», «археологічна культура», «етнографія», «фольклор», «історичне джерело», «допоміжні історичні дисципліни»;• назв і предметів вивчення допоміжних історичних дисциплін;• розуміє значення історії та допоміжних історичних дисциплін для вивчення та розуміння минулого;• способи нагромадження та пошуку інформації на історичну тематику;• час існування та характерні риси найвідоміших археологічних пам'яток світу та України. <p>Уміння:</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>

	<ul style="list-style-type: none"> • розрізняє історичний факт, час, простір, історичні події та явища, наводить відповідні приклади; • з допомогою вчителя виявляє, розрізняє причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів; • розрізняє історичні джерела за видами (матеріальні/ нематеріальні, первинні/ вторинні, текстово-візуальні тощо); 	
Жовтень	<ul style="list-style-type: none"> • розуміє різницю між археологічною пам'яткою, культурним шаром та археологічною культурою; • наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні – топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо; • за допомогою вчителя використовує пошукові системи та добирає інформацію/інформаційні джерела на історичну тематику за заданими критеріями; • за допомогою пам'ятки здійснює простий аналіз історичного джерела; називає характерні риси / ознаки артефакту (музейного об'єкта), писемного та візуального джерела; • за наданим алгоритмом аналізує медіатекст історичного змісту; • пояснює і доцільно застосовує терміни, поняття, які вжито в запропонованих джерелах, дізнається значення незнайомих слів за допомогою словників, пошукових систем; • за допомогою пам'ятки формулює закриті та відкриті запитання щодо достовірності інформації з різних джерел <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює себе частиною родини, народу, громадянства держави, людської спільноти в цілому; • виявляє повагу й любов до історії рідного села, міста – своєї Малої Батьківщини; • усвідомлює важливість вивчення історії України як невід'ємної важливої складової всесвітньої історії. • має потребу в неупередженому аналізі джерел історичної інформації. 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>

<p>Листопад</p>	<p>Розділ II. Історичний час і простір.</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знає одиниці вимірювання часу, поняття «хронологія», «історичний час», «рік», «століття», «тисячоліття», «ера», «календар», «літочислення», «історична карта», «атлас», «легенда карти»; • знає хронологічні межі та характерні ознаки історичних періодів розвитку людства; історичних періодів історії України; • усталені символи умовних позначень на історичній карті. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє системи літочислення, пояснює їх на прикладах; • установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу; • за визначенням вчителем алгоритмом розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну та синхронізовану хронологічну таблиці; 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Грудень</p>	<ul style="list-style-type: none"> • виокремлює основні елементи карти, сталі та змінні об'єкти карти та пояснює їх значення; • співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо); • визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій; • позначає розміщення об'єктів на контурній карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані; • показує на історичній карті/ позначає на контурній карті території розселення українців у світі упродовж історії. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміє суть тягlosti історичного процесу; • усвідомлює важливість правильного визначення історичного часу для розуміння логіки історичних процесів; • розуміє, що історія українського народу, України є невід'ємною складовою світового історичного процесу. 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

Січень	<p>Розділ III. Історична наука й історична пам'ять.</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зміст понять «історична пам'ять», «міф»; • імена видатних вчених-істориків світу та України від давнини до сучасності; • провідні музеї та архіви світу і України історичного профілю. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює різницю між музеєм та архівом; • розрізняє за видами й характеризує за простим алгоритмом історичні пам'ятки і пам'ятники; • використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема медіатексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження; • з допомогою вчителя застосовує критерії визначення достовірності інформації та розпізнає прості прояви маніпулювання історичною інформацією на конкретних прикладах. 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
Лютий	<p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює суспільну значущість збереження історичної спадщини для успішного розвитку України; • розуміє суспільну значущість об'єктивних і неупереджених історичних досліджень; • пишається історичною спадщиною України та рідного краю; турбується та доглядає за історичними пам'ятками та пам'ятниками в рідному краї. 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
Березень	<p>Розділ IV. Розвиток людства упродовж історії.</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміє зміст понять «народ», «етнос», «нація», «раса», «табу», «мораль», «цінності», «закон», «державна», «демократія», «республіка», «монархія», «деспотія», «релігія», «міфологія», «атеїзм»; • час появи людини на Землі та на українських теренах; 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • хронологічні рамки та характерні ознаки історичних періодів всесвітньої історії та історії України; • сучасні стандарти прав людини; документи, що їх визначають; • способи захисту прав людини в сучасному світі. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за допомогою навчальної пам'ятки формулює запитання щодо можливого впливу тих чи інших подій на життя суспільства, окремих груп людей; • співвідносить за найпростішими ознаками документи, артефакти (музейні об'єкти) й ілюстративний матеріал з історичним періодом; 	<p>суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
Квітень	<ul style="list-style-type: none"> • за алгоритмами виконує навчальні завдання, що передбачають оперування навичками локалізації історичних подій та явищ у часі й просторі; • наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище в часі і просторі, взаємодії людини та природи; • формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду; • розрізняє та ідентифікує локальні, регіональні, національно-культурні спільноти, співвідносить себе з ними; • описує життя і побут народів, що населяють Україну; • обґрунтовує важливість поваги прав людини всіма людьми та необхідності захищати права людини і громадянина та дотримуватися обов'язків громадянина; • аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відчуває гордість за славетні сторінки історії України, видатних історичних діячів українського й інших народів, що проживають на теренах України; • усвідомлює необхідність відповідального господарювання та споживання; пропонує конкретні механізми і діє для збереження навколишнього середовища; • поводить з повагою до прав інших осіб; налагоджує конструктивну взаємодію з іншими 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
Травень	<ul style="list-style-type: none"> • відчуває гордість за славетні сторінки історії України, видатних історичних діячів українського й інших народів, що проживають на теренах України; • усвідомлює необхідність відповідального господарювання та споживання; пропонує конкретні механізми і діє для збереження навколишнього середовища; • поводить з повагою до прав інших осіб; налагоджує конструктивну взаємодію з іншими 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p>

	<p>людьми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визнає відповідальність за свою поведінку, якщо вона призводить до порушення гідності інших людей чи до неможливості реалізації їх прав. <p>Узагальнення до курсу. Значення історичної науки для поступу людства. Уроки історії.</p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує значення вивчення курсу історії в школі. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміє значення вивчення історії для розвитку особистості як активного члена суспільства; • усвідомлює значущість вивчення історії для подальшого поступу людства. 	<p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
--	---	---

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 6 класу _____

Навчальний предмет: інтегрований курс «Історія України. Всесвітня історія».

Довгострокова мета: розвиток особистості учня/учениці через осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними, взаємодії між глобальними, загальноукраїнськими й локальними процесами; формування ідентичності громадянина України. Сформувати в учнів/учениць основи критичного мислення та особистісного ставлення до історичних подій. Програма курсу спрямована на формування загальних і предметних компетентностей.

Місяць	Короткострокові завдання	Методи оцінювання Дата і прогрес
Вересень	<p>Вступ до інтегрованого курсу історії. Базові знання: <i>періодизація історії людства, історичні джерела, археологія, ера (епоха), цивілізація.</i></p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює різницю між одиницями вимірювання історичного часу і співвідносить їх (рік – століття – тисячоліття); • розрізняє системи літочислення, пояснює їх на прикладах; • розуміє періодизацію як спосіб упорядкування історії, критерії, які використовують для періодизації історії; • розуміє, який вид історичних джерел взято за основу для створення археологічної періодизації; • розташовує події в хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю; • установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу; • розв'язує хронологічні задачі з історії Стародавнього світу; • розуміє поняття «ера», «цивілізація»; • формулює запитання щодо можливого впливу тих чи інших подій на життя суспільства, окремих груп людей; • розрізняє історичні джерела за видами (матеріальні/ нематеріальні, текстово-візуальні тощо); • пояснює способи нагромадження та пошуку інформації; • добирає інформацію за заданими критеріями; 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

	<ul style="list-style-type: none"> • використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів; • розрізняє тексти соціального й історичного змісту; • виокремлює основне і другорядне в тексті; • порівнює однотипні пам'ятки історії, природи та культури й пояснює їх значення; • формулює висновок, судження на основі наведених фактів; • формулює та обстоює в дискусії власні погляди та переконання на різноманітні теми історії та суспільства; • визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює важливість вивчення історії України як невід'ємної важливої складової всесвітньої історії. 	
<p>Жовтень</p>	<p>Розділ І. Життя людей у первісні часи</p> <p>Базові знання: <i>палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт, «homo sapiens (людина розумна)», первісне стадо, рід (родова община), плем'я, вождь, рада старійшин, матріархат, патріархат, «неолітична революція», привласнювальне господарство, відтворювальне господарство, ремесло, продуктивність праці, стоянки та пам'ятки первісних людей на території України, Трипільська археологічна культура, Середньостогівська археологічна культура, Вікентій Хвойка, язичництво, тотемізм, анімізм, магія.</i></p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знає хронологічні й територіальні межі появи давніх людей на Землі, на теренах України; • знає назви та місце розташування двох-чотирьох стоянок первісних людей на території України; • розуміє сутність наукових і релігійних теорій про походження людини; • висловлює власну думку щодо теорій про походження людини; • досліджує і використовує історичні джерела для аналізу подій історії Стародавнього світу; • виявляє чинники, що впливають на заняття, спосіб ведення господарства, соціальний устрій 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

(клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів) первісних людей;

- установлює послідовність історичних подій із життя людей в первісні часи за допомогою стрічки часу;
- описує перебіг історичних подій з історії людей у первісні часи та визначає тяглість в історичному процесі;
- наводить приклади історичних пам'яток та досягнень первісних людей, які використовуються в сьогоденні;
- виявляє в процесі пошуку інформації про життя первісних людей різні види історичних джерел, зокрема візуальні, артефакти;
- визначає ознаки, що пов'язують артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історією первісних людей;
- порівнює однотипні пам'ятки історії, природи та культури первісних людей і пояснює їх значення;
- добирає приклади, які розкривають поняття/терміни, що використовуються в межах тем розділу «Життя людей у первісні часи»;
- розрізняє природні, економічні, соціальні та культурні зміни, що відбулися в житті людей у первісні часи, наводить приклади впливу цих змін на життя людини й суспільства;
- розуміє сутність і значення неолітичної революції в житті первісної людини;
- розрізняє відмінність між привласнювальним та відтворювальним господарством;
- розуміє значення для первісних людей винайдення та упровадження землеробства і скотарства, початок обробки металів, виникнення ремесел;
- розуміє особливості господарювання трипільців і носіїв середньостогівської культури;
- розпізнає пам'ятки Трипільської та Середньостогівської археологічних культур;
- формулює запитання щодо можливого впливу тих чи інших подій з історії первісних людей на життя суспільства, окремих груп людей;
- виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стояли перед первісною людиною, суспільством у різних природних середовищах;

	<ul style="list-style-type: none"> • співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації про життя первісних людей (розповідь учителя, текст книжки тощо); • визначає на карті положення осередків первісних людей на Землі, культурно-історичних пам'яток первісних людей; • позначає на карті розміщення стоянок і пам'яток первісних людей на території України; • розрізняє форми релігійних вірувань в первісні часи; • наводить приклади взаємодії первісної людини та природи <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює та висловлює власні судження стосовно впливу діяльності первісної людини на навколишнє середовище, її взаємодії з природою. 	
Листопад	<p>Розділ II. Цивілізації Стародавнього Сходу</p> <p>Базові знання: <i>іригаційне землеробство, держава, влада фараона, піраміди, папірус, міста-держави Шумеру, закони Хаммурані, колонізація, фінікійський алфавіт, ієрогліф, клинопис, цар Соломон, Біблія, Дарій I, варни, касты, буддизм, індуїзм, імперія, Піднебесна, Конфуцій.</i></p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знає хронологічні й територіальні межі стародавніх цивілізацій Сходу; • розташовує події з історії стародавніх цивілізацій у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю; • встановлює послідовність історичних подій виникнення та розвитку стародавніх цивілізацій Сходу, за допомогою лінії часу; • встановлює значення географічного фактору в розвитку цивілізацій Стародавнього Сходу; • встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одне від одного (у межах тем розділу «Цивілізації Стародавнього Сходу», з допомогою вчителя); • виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів (на прикладі держави в Давньому Єгипті, Дворіччі, Ізраїльсько-Юдейському царстві, Персії); 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

- виявляє в процесі пошуку інформації про стародавні цивілізації Сходу різні види історичних джерел, зокрема артефакти, текстові, візуальні, усні;
- розрізняє джерела інформації за видами (матеріальні/нематеріальні, первинні/ вторинні, текстово-візуальні тощо);
- визначає риси/ознаки артефакту (музейного об'єкта), писемного та візуального джерела;
- визначає тему й походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації (на прикладі давньоєгипетської цивілізації, Дворіччя, Фінікії; Ізраїльсько-Юдейського царства, китайської та індійської цивілізацій);
- розуміє значення Біблії як історичного джерела;
- формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел;
- визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал (на прикладі стародавніх цивілізацій Сходу);
- визначає тему й походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації;
- визначає придатність отриманої інформації для добору аргументів з допомогою вчителя;
- використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження;
- описує і характеризує за певним алгоритмом пам'ятку природи, історії та культури;
- розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни, що відбулися, наводить приклади впливу цих змін на життя людини й суспільства в минулому і теперішньому (на прикладі давньоєгипетської цивілізації, Дворіччя, Фінікії; Ізраїльсько-Юдейського царства, китайської та індійської цивілізацій);
- обґрунтовує користь обміну досвідом і взаємонавчання, пояснює значення освіти в житті людини;
- формулює запитання щодо можливого впливу тих чи інших подій з історії стародавніх цивілізацій Сходу на життя суспільства, окремих

	<p>груп людей;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає значущість історичної події для людини й суспільства; • пояснює, як людина впливає на різні спільноти й державу своєю діяльністю; • наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання; • формулює висновок на основі наведених фактів; • виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стояли перед людиною, суспільством Стародавнього Сходу в різних природних середовищах; • зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів; • співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо), у межах тем розділу «Цивілізації Стародавнього Сходу»; • зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти; • визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій стародавніх цивілізацій Сходу (у межах тем розділу «Цивілізації Стародавнього Сходу»); • визначає особливості господарства, суспільного життя і культури (на прикладі стародавніх цивілізацій Сходу); • наводить приклади впливу діяльності людини стародавніх цивілізацій Сходу на навколишнє середовище в часі і просторі, взаємодії людини та природи; • діє для збереження навколишнього середовища <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює та висловлює власні судження стосовно ціннісних основ цивілізацій Стародавнього Сходу на основі інформації з різних доступних джерел, гуманістичних цінностей. 	
<p>Грудень</p>	<p>Розділ III. Давня Греція та її сусіди</p> <p>Базові знання:</p> <p><i>античність, Мінойська цивілізація, Ахейська Греція, Гомер «Іліада», «Одіссея», Генріх Шліман, міста-держави (поліси), демократія, олігархія, демос, реформи Солона, Спарта,</i></p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p>

	<p><i>олігархія, Велика грецька колонізація, античні міста-держави Північного Причорномор'я, кіммерійці, скіфи, сармати, Геродот, персько-грецькі війни, Перикл, Олімпійські ігри, П'єр де Кубертен, Імперія Александра Македонського, еллінізм.</i></p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розташовує події (у межах тем розділу «Давня Греція та її сусіди») у хронологічній послідовності за допомогою стрічки часу, укладає хронологічну таблицю; • установлює часову послідовність перебування на території України кіммерійців, скіфів, сарматів; • встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах тем розділу «Давня Греція та її сусіди», з допомогою вчителя); • пояснює відмінності між громадським та особистим простором; виявляє порушення права на особистий простір; 	<p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
Січень	<ul style="list-style-type: none"> • наводить приклади й пояснює призначення об'єктів громадського простору в минулому і сучасності (на прикладі теми «Афіни — батьківщина демократії»); • пояснює, чому і якими правами від народження наділена кожна людина; • ідентифікує випадки дискримінації (зокрема утисків), булінгу (цькування) та визначає їх наслідки для особи і групи осіб, до якої ця особа належить; • наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання; • пояснює потребу доступності громадського простору для людей з інвалідністю або маломобільних груп населення; • аргументує потребу спільних правил, а також необхідність їх дотримуватися; • переконує інших у перевагах поведінки, заснованої на повазі до прав людини і поваги до гідності людини; • формулює судження про вчинки історичних осіб і сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

	<p>досвіду;</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує унікальність та неповторність кожної людини; • поводить з повагою до інших осіб; • описує перебіг історичних подій в античних містах–державх Північного Причорномор’я; • наводить приклади історичних пам’яток та інших проявів присутності в сьогоденні – топоніміка, лексика (на прикладі античних міст-держав Північного, Причорномор’я, Скіфії); • виявляє різні види історичних джерел, якими послуговуються вчені для дослідження історії Давньої Греції, Скіфії зокрема артефакти, текстові, візуальні, усні; • формулює запитання щодо достовірності інформації з різних джерел; • застосовує критерії визначення достовірності інформації (з допомогою вчителя); • розпізнає прояви маніпулювання інформацією (у межах тем розділу «Давня Греція та її сусіди», з допомогою вчителя); • визначає риси/ознаки артефакту (музейного об’єкта), писемного та візуального джерела (у межах тем розділу «Давня Греція та її сусіди», з допомогою вчителя); • визначає ознаки, що пов’язують документи, артефакти (музейні об’єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом цивілізацій Давньої Греції, Скіфії; • порівнює однотипні пам’ятки історії, природи та культури Античної цивілізації і пояснює їх значення; • розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни, що відбулися в Античній цивілізації; • висловлює власне судження про культурне розмаїття і його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей; • наводить приклади етнічного, релігійного, культурного й іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні; • детально описує та характеризує історичних осіб за різними ознаками (інтереси, світогляд тощо); • формулює запитання щодо можливого впливу 	
<p>Лютий</p>		<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у

	<p>тих чи інших подій з історії стародавніх цивілізацій Давньої Греції, Скіфії, на життя суспільства, окремих груп людей;</p> <ul style="list-style-type: none"> • співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо); • позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані (у межах тем розділу «Давня Греція та її сусіди»); • виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів) на прикладі античних міст-держав, Скіфії; • наводить приклади впливу діяльності людини Античної цивілізації та її сусідів на навколишнє середовище в часі і просторі, взаємодії людини та природи; • пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні і в минулому пов'язані з подіями їх життя, станом суспільства <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обговорює важливість поваги прав людини всіма людьми; • пояснює, чому Афіни вважаються батьківщиною демократії; усвідомлює цінність демократії для суспільного життя. 	<p>досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
<p>Березень</p>	<p>Розділ IV. Давній Рим і його сусіди</p> <p>Базові знання: <i>Римська республіка, сенат, громадянська війна, патриції, плебеї, гладіатор, експансія, Пунічні війни, диктатура Юлія Цезаря, Римська імперія, римське право, вето, християнство, вандалі, міграція, Велике переселення народів, автохтони, слов'яни, венеци, склавини, анти.</i></p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій з історії Давнього Риму; • знає хронологічні межі існування Римської республіки, Римської імперії; • виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати й наслідки історичних подій, явищ, процесів (на прикладі 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).

	<p>воєнної експансії Риму, диктатури Юлія Цезаря);</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє різні види історичних джерел, якими послуговуються вчені для дослідження історії Давнього Риму, давніх слов'ян; 	<p>Дата:</p> <hr/>
<p>Квітень</p>	<ul style="list-style-type: none"> • формулює запитання щодо можливого впливу тих чи інших подій з історії стародавніх цивілізацій Давнього Риму, спільноти давніх слов'ян на життя суспільства, окремих груп людей; • характеризує й порівнює становище патриціїв і плебеїв; • визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом Давнього Риму, давніх слов'ян; • пояснює історичне значення християнства; • визначає хронологічні межі формування спільноти давніх слов'ян; • характеризує повсякденне й господарське життя, суспільну організацію, духовний світ давніх слов'ян; • наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності в сьогоденні — топоніміка, лексика (на прикладі давніх слов'ян) <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення та світ; 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Травень</p>	<p>Узагальнення. Внесок цивілізацій Стародавнього світу в історію людства.</p> <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє здобутки стародавніх цивілізацій в області науки, техніки, культури; • позначає на карті історико-географічні об'єкти спадщини Стародавнього світу <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює важливість спадщини стародавніх цивілізацій для сучасності, значення давньої історії України як складової світової історії. 	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 7 класу

Навчальний предмет: всесвітня історія

Довгострокова мета: формування вільної особистості, яка визнає національні та загальнолюдські цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у своїй поведінці; виховання засобами історії громадянської свідомості, зорієнтованої на патріотичне почуття приналежності до власної держави та до її спільних історичних, політичних і культурних цінностей, а також на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві; прищеплення толерантності й поваги до різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	ПОВТОРЕННЯ. ВСТУП Знати: – <i>хронологічні межі та періодизацію Середньовіччя, час Великого переселення народів;</i> – <i>види джерел з історії Середньовіччя;</i> – <i>напрямки Великого переселення народів і розселення слов'ян.</i> Розуміти: – <i>Середні віки (Середньовіччя) як період між історією Стародавнього світу та Новою історією;</i> – <i>Середні віки в Україні як княжу добу, періоди якої збігаються з відповідними періодами європейської історії, а саме: а) період становлення племінних князівств і союзів (V–IX ст.) – з добою раннього Середньовіччя (середина V ст. – кінець IX ст.); б) період існування Русі (IX–XIII ст.) – з добою зрілого Середньовіччя (X–XIII ст.); в) період удільних князівств (XIII–XV/XVI ст.) – з добою пізнього Середньовіччя (XIV–XV ст.);</i> – <i>як користуватися підручниками з історії України та всесвітньої історії для 7 класу на уроці й удома.</i> Уміти: – <i>охарактеризувати первісні часи та історію</i>	Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ Прогрес: ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата: _____

	<p>Стародавнього світу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>перелічити</i> цивілізаційні здобутки населення України стародавніх часів; – <i>назвати</i> хронологічні межі та періодизацію Середніх віків; – <i>укласти</i> синхронізовану хронологічну таблицю «Європа в добу Середньовіччя». 	
Жовтень	<p>Розділ 1. ПЕРШІ СЕРЕДНЬОВІЧНІ ДЕРЖАВИ</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> існування Франкського королівства, <i>час</i> утворення Франкської та Візантійської імперій, виникнення ісламу; – <i>територію</i> «варварських королівств», імперії Карла Великого, <i>напрямки</i> завойовницьких походів арабів. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>поняття</i> «варварське королівство», «експансія», «іслам», «Коран», «халіфат». <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про Велике переселення народів, Франкську та Візантійську імперії, перші Арабські халіфати (Омейядів і Аббасидів); – <i>показати на карті</i> «варварські» королівства, імперію Карла Великого, Візантію, <i>напрямки</i> завойовницьких походів арабів, Арабський халіфат; – <i>схарактеризувати</i> організацію влади у «варварських королівствах», Франкській та Візантійській імперіях, перших Арабських халіфатах; – <i>визначити</i> наслідки Великого переселення народів, розпаду імперії Карла Великого, виникнення ісламу й арабської експансії. 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
Листопад	<p>Розділ 2. СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ СВІТ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>основні стани</i> середньовічного суспільства; – <i>найбільші міста</i> Європи, <i>основні торговельні шляхи</i> Середньовіччя, <i>територію</i> поширення християнства. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>станове суспільство</i> як суспільство з ієрархічно вибудованою соціальною структурою, <i>кожна з</i> 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями);

	<p>великих соціальних груп (станів) якого – відносно замкнена та умовно об'єднана своїми правовим і економічним становищем у суспільстві;</p> <p>– <i>причини і наслідки</i> внутрішньої і зовнішньої колонізації середньовічної Європи;</p> <p>– роль християнської церкви в Середньовіччі;</p> <p>– <i>поняття</i> «васалітет», «внутрішня колонізація», «Ганза», «гільдія», «епархія», «зовнішня колонізація», «лихварство», «майстер», «міська комуна», «підмайстер», «суспільний стан», «учень», «феод», «феодалізм», «феодална драбина», «церковна ієрархія», «цех».</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>показати на карті</i> найбільші міста Європи, основні торговельні шляхи Середньовіччя, територію поширення християнства;</p> <p>– <i>описати</i> повсякденне життя у феодальному замку, міському будинку (майстерня, крамниця), селянській господі;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> соціальне становище і роль кожного з основних станів середньовічного суспільства.</p>	<p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
Грудень	<p>Розділ 3. ЄВРОПЕЙСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ДЕРЖАВИ в X–XV ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>час</i> походів вікінгів, нормандського завоювання Англії, «Хрестових походів», Реконкісти, Столітньої війни, «Війни троянд»;</p> <p>– <i>дати</i> утворення Священної Римської імперії, початку скликання англійського парламенту та Генеральних штатів у Франції, ухвалення «Великої хартії вольностей»;</p> <p>– <i>території</i> походів вікінгів, «Хрестових походів».</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>причини</i> політичного роздроблення держав Західної Європи та <i>мотиви</i> «Хрестових походів»;</p> <p>– <i>суспільне значення</i> самопожертви Жанни д'Арк;</p> <p>– <i>значення</i> формулювання принципу недоторканності особи для становлення правової культури європейської цивілізації;</p> <p>– <i>феодално-теократичний характер</i> Священної Римської імперії;</p> <p>– <i>поняття</i> «вікінги», «Генеральні штати»,</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>

	<p>«династична унія», «духовно-рицарські ордени», «парламент» («кортеси», «сейм»), «Реконкіста», «станово-представницька монархія», «теократія», «феодальна роздробленість», «Хрестові походи».</p>	
<p>Січень</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про походи вікінгів, формування середньовічних держав (від роздробленості до станово-представницьких монархій або республік), «Хрестові походи» і держави хрестоносців; – <i>показати на карті</i> території Королівства Іспанія, Королівства Франція, Королівства Англія, Священної Римської імперії, італійських торговельних республік, напрямки походів вікінгів, «Хрестових походів», торговельні шляхи, якими користувались італійські міста-держави; – <i>розкрити сутність</i> та історичне значення діяльності Жанни д'Арк; – <i>описати і порівняти</i> формування станово-представницької монархії у Франції та в інших державах Західної Європи; – <i>схарактеризувати</i> організацію влади в торговельних містах-державах (Генуї, Венеції та ін.); напрямки внутрішньої й зовнішньої політики європейських правителів (Ізабелль I і Фернандо II, Луї XI, Генрі II Плантагенета, інших); – <i>визначити</i> наслідки «Хрестових походів», Реконкісти, Столітньої війни, «Війни троянд». 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
<p>Лютий</p>	<p>Розділ 4. МАТЕРІАЛЬНИЙ І ДУХОВНИЙ СВІТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> Раннього Відродження, <i>дату</i> розколу християнської церкви, <i>час</i> винайдення книгодрукування; – <i>основні наукові й технічні досягнення</i> Середньовіччя; – <i>університетські центри</i> Середньовіччя, <i>межі поширення впливу</i> католицької та православної церков. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>основні відмінності</i> між католицизмом і 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес);

	<p>православ'ям; – роль вчення Томи Аквінського у формуванні європейської правової системи; – значення книгодрукування для розвитку європейської культури; – історичне значення технічних досягнень Середньовіччя; наукових праць (відкриттів і винаходів) Роджера Бекона, Йоганна Гутенберга, П'єра Абеляра, художньої творчості Данте, Петрарки, Боттічеллі, Донателло та ін.;</p>	<p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p>Березень</p>	<p>– <i>поняття «Альбігойські війни», «вітраж», «готичний стиль», «гуманізм», «єретик», «інквізиція», «Раннє Відродження», «романський стиль», «університет».</i></p> <p>Уміти: – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про розкол християнської церкви, поширення романського і готичного мистецьких стилів, книгодрукування, Раннє Відродження; – <i>показати на карті</i> університетські центри й міста, пов'язані з початком Відродження; межі поширення впливу католицької і православної церков; – <i>обґрунтовано оцінити</i> вплив церкви на культуру й освіту; – <i>визначити причини і наслідки</i> виникнення університетів; поширення ідей гуманізму і культури Раннього Відродження; – <i>розпізнати</i> будівлі (храми) романського готичного стилів.</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес: ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p>Квітень</p>	<p>Розділ 5. КРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ В X–XV ст.</p> <p>Знати: – <i>час</i> гуситських війн, монгольської навали на Східну Європу, утворення Польського, Угорського, Чеського королівств, Османської імперії, Золотої Орди, Новгородської боярської республіки, Великого князівства Московського, дату Грюнвальдської битви, падіння Константинополя; – <i>території</i> Польщі, Угорщини, Чехії, Великого князівства Московського та Новгородської боярської республіки, Золотої Орди, <i>напрямки</i> походів монголів.</p> <p>Розуміти:</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес: ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у</p>

	<p>– <i>наслідки</i> панування монголів (Золотої Орди) для суспільств Східної Європи;</p> <p>– особливості підпорядкування Московського князівства Монгольській імперії (Золотій Орді);</p> <p>– <i>роль</i> чернечих лицарських орденів (Тевтонського, Лівонського та ордену Мечоносців) у християнізації Східної Європи;</p> <p>– <i>значення</i> Грюнвальдської битви для народів Східної Європи;</p> <p>– <i>поняття</i> «боярська республіка», «гусити», «гуситські війни».</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про утворення Польського, Угорського, Чеського королівств, Османської імперії, Новгородської боярської республіки, Великого князівства Московського, падіння Візантійської і становлення Османської імперії, гуситські війни, правління володарів держав Східної та Центральної Європи;</p> <p>– <i>показати на карті</i> території Польського, Угорського, Чеського королівств, Османської імперії, Золотої Орди, Новгородської боярської республіки, Великого князівства Московського, місце Грюнвальдської битви, територію поширення гуситського руху і гуситських воєн, напрямки завойовницьких походів турків-османів;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> внутрішню та зовнішню політику правителів держав Східної Європи; діяльність Яна Гуса;</p> <p>– <i>обґрунтувати</i> думку про взаємодію та зіткнення на теренах Центрально-Східної Європи візантійської, руської та західноєвропейської (католицької) культурних традицій.</p>	<p>досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
<p>Травень</p>	<p>Розділ 6. СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ СХІД (оглядово)</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>території</i> середньовічних Індії та Китаю.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>значення</i> культурних досягнень середньовічних Китаю та Індії для формування європейського культурного простору;</p> <p>– <i>поняття</i> «індуїзм», «каста», «Піднебесна імперія».</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p>

	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>показати на карті</i> території середньовічних Індії, Китаю та Японії; – <i>розповісти</i> про пам'ятки культури Індії, Китаю та Японії епохи Середньовіччя. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr style="width: 100%;"/>
--	---	---

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 7 класу

Навчальний предмет: історія України

Довгострокова мета: формування вільної особистості, яка визнає національні та загальнолюдські цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у своїй поведінці; виховання засобами історії громадянської свідомості, зорієнтованої на патріотичне почуття приналежності до власної держави та до її спільних історичних, політичних і культурних цінностей, а також на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві; прищеплення толерантності й поваги до різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	<p>Розділ 1. ВИНИКНЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">– час виникнення Русі; <i>дати</i> договорів між Візантійською імперією та Руссю, повстання деревлян проти князя Ігоря, зовнішніх відносин княгині Ольги, князя Святослава;– <i>території</i> розселення літописних слов'янських племен на теренах сучасної України, <i>напрямки</i> походів руських князів середини IX–X ст. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>поняття</i> «русь» як етнонім, самоназву військово-торгової групи норманів, яка осіла на Середньому Подніпров'ї; <i>поняття</i> «данина», «дружина», «князь», «печеніги», «полюддя», «Русь» («Русь-Україна»), «хозари», «язичництво»;– <i>основні версії</i> походження та вживання назви «Русь» («Русь-Україна»);– <i>передумови</i> утворення держави у слов'ян, які жили на теренах сучасної України;– <i>роль</i> міста Києва у виникненні Русі;– <i>статус</i> літописних князів середини IX–X ст. як очільників дружин русів;– <i>історичний портрет</i> особистості як опис, що включає перелік ключових рис зовнішності і вдачі, характеристику публічної (політичної, господарської, культурної, релігійної та ін.) діяльності особистості, ставлення сучасників і своє ставлення до цієї діяльності та її результатів. <p>Уміти:</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;☐ _____☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

	<p>– розмістити в хронологічній послідовності відомості про виникнення Русі, правління руських князів/княгині середини IX–X ст.;</p> <p>– показати на карті території розселення літописних слов'янських племен на теренах сучасної України, напрямки походів руських князів/княгині середини IX–X ст.;</p> <p>– схарактеризувати спосіб життя (господарство, побут, організацію суспільства і влади, світосприйняття) слов'ян, які жили на теренах сучасної України;</p> <p>– укласти історичні портрети таких князів/княгині, як Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав.</p>	
Жовтень	<p>Розділ 2. РУСЬ-УКРАЇНА наприкінці X – у першій половині XI ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>періоди</i> правління князів Володимира Святославовича (Великого) та Ярослава Володимировича (Мудрого); <i>дати</i> впровадження християнства як державної релігії, розгрому печенігів біля Києва; <i>ймовірні дати</i> зведення Софійського собору, започаткування укладання «Руської правди»;</p> <p>– <i>територіальні межі</i> Русі-України наприкінці X – у першій половині XI ст.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i> «берестяна грамота», «бояри», «вотчина», «графіті», «ікона», «книжкові мініатюри», «митрополія», «мозаїка», «собор», «шлюбна дипломатія», «фреска»;</p> <p>– <i>суспільну роль</i> різних верств населення Русі-України;</p> <p>– <i>Русь</i> періодів правлінь Володимира Святославовича та Ярослава Володимировича як <i>середньовічну монархію</i> імперського типу;</p> <p>– <i>історичне значення</i> впровадження християнства як державної релігії Русі-України, започаткування кодифікації звичаєвого права;</p> <p>– <i>місце</i> Русі-України серед європейських держав після прийняття християнства.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
Листопад	<p>Уміти:</p> <p>– <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про правління князів Володимира Святославовича (Великого) та Ярослава Володимировича (Мудрого), хрещення Русі та розбудову Київської митрополії, боротьбу русів із печенігами, започаткування кодифікації руського звичаєвого права;</p> <p>– <i>показати на карті</i> території підлеглі Русі-Україні наприкінці X – у першій половині XI ст.;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> соціальне та господарське життя</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів</p>

	<p>Русі-України наприкінці X – у першій половині XI ст., правове становище різних верств, діяльність Володимира Святославовича та Ярослава Володимировича, <i>зіставити</i> (за напрямом) і <i>порівняти</i> з діяльністю перших руських князів/княгині;</p> <p>– <i>визначити причини та наслідки</i> впровадження християнства як державної релігії Русі-України;</p> <p>– <i>розпізнавати і характеризувати</i> пам'ятки культури Русі-України першої половини XI ст.</p>	<p>уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p style="text-align: center;">Грудень</p>	<p>Розділ 3. РУСЬ-УКРАЇНА у другій половині XI – першій половині XIII ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>дати</i> Вишгородського, Любецького з'їздів князів, періоди правління Володимира Всеволодовича (Мономаха), Мстислава Володимировича (Великого), <i>дату</i> першої писемної згадки назви «Україна» та <i>версії</i> її значення;</p> <p>– <i>територіальні межі</i> Київського, Переяславського, Чернігівського, князівств у другій половині XI – першій половині XIII ст., а також половецьких земель.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>передумови, причини, сутність</i> поліцентричності Русі-України;</p> <p>– <i>правління</i> наступників Ярослава Володимировича (Мудрого) <i>як процес</i> усамостійнення адміністративно-територіальних утворень («земель»), де загосподарювали представники Мономаховичів, Ольговичів, Ростиславовичів та ін.;</p> <p>– <i>існування відмінностей</i> між елітарною (княжо-дружинною) культурою Русі, яка тяжіла до цілісності, та народною культурою, яка була просякнута племінними відмінностями.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> основні відомості про події Київського, Чернігівського, Переяславського князівств у другій половині XI – першій половині XIII ст.;</p> <p>– <i>показати на карті</i> зміни територіальних меж Київського, Переяславського, Чернігівського, князівств у другій половині XI – першій половині XIII ст.;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> розвиток соціальних відносин, господарства та культури Русі-України у другій половині XI – першій половині XIII ст.;</p> <p>– <i>розпізнавати та характеризувати</i> пам'ятки</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>

	<p>культури Русі-України другої половини XI – першої половини XIII ст.;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> діяльність та <i>укласти історичні портрети</i> таких князів, як Володимир Всеволодович (Мономах), Мстислав Володимирович (Великий), Володимир Глібович, Ігор Святославович (новгород-сіверський).</p>	
Січень	<p>Розділ 4. ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКЕ КНЯЗІВСТВО («ДЕРЖАВА РОМАНОВИ-ЧІВ») кінця XII – середини XIII ст. КОРОЛІВСТВО РУСЬКЕ середини XIII–XIV ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>час</i> утворення Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), монгольської навали на Русь-Україну, утвердження королівства Руського; <i>дати</i> битви обабіч річки Калка, коронування Данила Романовича;</p> <p>– <i>умовні територіальні межі</i> Галицького й Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського та сусідніх держав, напрямки походів монголів на Русь-Україну.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i> «баскак», «королівство», «хан», «ярлик»;</p> <p>– <i>особливості</i> підпорядкування окремих руських князівств Монгольській імперії (Золотій Орді);</p> <p>– <i>передумови</i> посилення культурних впливів країн Центральної Європи на терени Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського;</p> <p>– <i>особливості</i> політичного устрою, господарського розвитку і культури русько-українського суспільства як визначальних умов збереження його самобутності під час монгольського завоювання.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
Лютий	<p>Уміти:</p> <p>– <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про Волинське і Галицьке князівства, їх об'єднання під владою Романа Мстиславовича; походи монголів на Русь-Україну, події у королівстві Руському;</p> <p>– <i>показати на карті</i> територіальні межі Галицького й Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського та сусідніх держав, напрямки монгольських походів на Русь-Україну в 1239–1242 рр.;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> внутрішню та зовнішню діяльність князя/короля Данила;</p> <p>– <i>встановити історичне значення</i> коронування Данила Романовича, причини припинення існування королівства Руського;</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у</p>

	<p>– <i>розпізнавати та характеризувати</i> пам'ятки культури Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> діяльність правителів Галицького й Волинського князівств («держави Романовичів»), королівства Руського, таких як Ярослав Осмомисл, Роман Мстиславович, Лев I Данилович, Юрій I Львович.</p>	<p>досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
<p style="text-align: center;">Березень</p>	<p>Розділ 5. РУСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ СУСІДНІХ ДЕРЖАВ (середина XIV – початок XVI ст.). КРИМСЬКЕ ХАНСТВО.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>час</i> входження руських земель до складу різних держав, утворення Кримського ханства і його підпорядкування Османській імперії; <i>дати</i> битви біля річки Сині Води, Кревської, Городельської уній, Луцького з'їзду князів;</p> <p>– <i>території</i> русько-українських земель у складі різних держав;</p> <p>– <i>соціальний склад</i> населення русько-українських земель.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i> «еліта», «магдебурзьке право», «магнат», «персональна унія», «самоврядування», «султан», «унія», «шляхта»;</p> <p>– <i>інкорпорацію (включення)</i> руських земель до складу сусідніх держав як династичне успадкування та/або територіальні здобутки;</p> <p>– <i>особливості:</i> 1) державних устроїв Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Польського королівства; 2) становища руських земель у складі різних держав;</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
<p style="text-align: center;">Квітень</p>	<p>– <i>процес</i> формування уявлень про окремішність русько-української спільноти;</p> <p>– <i>специфіку</i> станової держави та роль у ній шляхти;</p> <p>– <i>вплив</i> європейських країн на культуру населення русько-українських земель;</p> <p>– <i>передумови</i> утворення незалежного Кримського ханства і встановлення над ним протекторату Османської імперії.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про входження руських земель до складу сусідніх держав, утворення Кримського ханства і його підпорядкування Османській імперії;</p> <p>– <i>показати на карті</i> русько-українські землі у складі сусідніх держав; територію Кримського ханства; місця подій, що визначали процес інкорпорації князівств південно-західної Русі в XIV – XV ст. до складу</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p>

	<p>сусідніх держав; – <i>визначати</i> впливи Кревської та Городельської уній на формування української політичної еліти у Великому князівстві Литовському, Руському і Жемайтійському, Польському королівстві; особливості господарського і культурного розвитку, зокрема розвитку міст із магдебурзьким правом; організації влади та суспільних відносин в руських землях, що входили до складу Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Польського королівства; – <i>схарактеризувати</i> політичний устрій, господарство та культуру Кримського ханства, повсякденне життя його населення (знаті й простолюдинів, кочовиків і осілого люду); – <i>розпізнавати та характеризувати</i> пам'ятки культури русько-українського та кримськотатарського народів XIV – XV ст.; – <i>укласти історичні портрети</i> князів Ольгерда, Вітовта, Свидригайла, Костянтина Івановича Острозького, <i>розповісти</i> про наукову діяльність Юрія Котермака (Дрогобича).</p>	<p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p>Травень</p>	<p>Узагальнення до курсу. ІСТОРІЯ РУСИ-УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СЕРЕДНІХ ВІКІВ.</p> <p>Розуміти: – взаємопов'язаність і взаємозалежність процесів господарського, соціального, політичного і культурного життя русько-українського, візантійського і європейських суспільств.</p> <p>Уміти: – встановити цивілізаційні здобутки русько-українського суспільства в Середньовіччі; – визначити внесок русько-українського суспільства IX–XV ст. в загальноєвропейську культурну спадщину; – охарактеризувати європейські впливи на культуру русько-українських земель; – порівняти процеси і явища європейської та української історії Середньовіччя; – розкрити особливості українського середньовіччя (порівняно з історією тогочасної Візантії та Західної Європи).</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 8 класу

Навчальний предмет: всесвітня історія

Довгострокова мета: формування вільної особистості, яка визнає національні та загальнолюдські цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у своїй поведінці; виховання засобами історії громадянської свідомості, зорієнтованої на патріотичне почуття приналежності до власної держави та до її спільних історичних, політичних і культурних цінностей, а також на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві; прищеплення толерантності й поваги до різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	<p>ПОВТОРЕННЯ. ВСТУП.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>хронологічні межі</i> Нового часу та Раннього Нового часу. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>Новий час</i> (Модерну добу) як період історії сучасного європейського суспільства;– <i>Ранній Новий час</i> в Україні як Козацьку добу, початок якої припадає на виникнення нового, елітарного стану – козацтва (кінець XV – початок XVI ст.), а завершення – на остаточну втрату ним політичної влади (друга половина XVIII ст.);– <i>судження</i>, як думку, що її потрібно обґрунтувати (підтвердити істинність фактами);– <i>як користуватися</i> підручниками з історії України та всесвітньої історії в класі й удома. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>визначити</i> характерні ознаки Середньовіччя;– <i>перелічити</i> основні здобутки населення України Княжої доби;– <i>назвати</i> хронологічні межі та періоди Модерної доби;– <i>виділити</i> характерні ознаки Раннього Нового часу (Ранньомодерної доби);– <i>укласти</i> синхронізовану хронологічну таблицю «Європа в Ранньомодерну добу». <p>Розділ 1. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ КАПІТАЛІС-ТИЧНИХ</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;☐ _____☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <p>_____</p>

	<p>ВІДНОСИН</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – час Великих географічних відкриттів і Конкісти; – дату першої подорожі Христофора Колумба; – напрямки подорожей Христофора Колумба, Васко да Гама, Фернана Магеллана, центри світової торгівлі. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Великі географічні відкриття як просторове розширення впливу європейської цивілізації на світ; 	
Жовтень	<ul style="list-style-type: none"> – причини історичних явищ і процесів (як факти, що зумовили їх появу) та їхні наслідки (як факти, породжені цим явищем, процесом); – вплив Великих географічних відкриттів на світобачення, господарське та суспільне життя населення Європи та Нового світу; – поняття «буржуазія», «зустріч цивілізацій», «капіталізм», «колоніальна імперія», «конкіста», «мануфактура», «найманий працівник», «революція цін». <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розташувати в хронологічній послідовності відомості про розширення впливу європейської цивілізації на світ; – простежити на основі карти, як змінювався простір впливу європейської цивілізації на світ; – визначати причини і наслідки Великих географічних відкриттів; – характеризувати зміни в житті людей, пов'язані з Великими географічними відкриттями, створенням перших колоніальних імперій, поширенням мануфактур і найманої праці; – встановити причини масових міграцій європейців у XVI–XVII ст. 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
Листопад	<p>Розділ 2. ВИСОКЕ ВІДРОДЖЕННЯ. РЕФОРМАЦІЯ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – час бароко і релігійних воєн у Німеччині та Франції; – дати початку Реформації в Німеччині, укладення Аугсбургського релігійного миру; – територію поширення Реформації, культурні центри Європи Раннього Нового часу. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ранній Новий час (Ранньомодерну добу) як період звільнення суспільного життя від церковного 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається

	<p>догматизму; – світський, нецерковний <i>характер культури</i> Відродження; – <i>гуманізм</i> епохи Відродження як європейський інтелектуальний рух за вдосконалення людської природи через пізнання культурної спадщини Античності; – <i>бароко</i> як усвідомлення людиною Ранньомодерної доби складності, багатоманітності та мінливості світу; – <i>поняття</i> «бароко», «Високе Відродження», «кальвінізм», «Контрреформація», «лютеранство», «орден єзуїтів», «протестантизм», «релігійні війни», «Реформація», «секуляризація».</p> <p>Уміти: – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про Реформацію, Відродження (Ренесанс) і Бароко; – <i>показати на карті</i> регіони поширення Реформації; культурні центри Європи Раннього Нового часу; – <i>розповісти</i> про наукові й технічні досягнення Раннього Нового часу; представників культури Відродження й Бароко, їхні твори; видатні пам'ятки культури епохи Ренесансу й Бароко; – <i>визначити</i> причини і наслідки Реформації та Контрреформації; – <i>сформулювати</i> основні ідеї вчень Жана Кальвіна і Мартіна Лютера; – <i>висловлювати судження</i> про діяльність Ігнатія Лойоли; – <i>розпізнати</i> пам'ятки культури епохи Відродження і Бароко.</p>	<p>суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p>Грудень</p>	<p>Розділ 3. ДЕРЖАВИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ в XVI–XVII ст.</p> <p>Знати: – <i>хронологічні межі</i> національно-визвольної війни в Нідерландах, революції в Англії, Тридцятилітньої війни; – <i>дати</i> укладення Люблінської й Утрехтської уній, Нантського едикту, Вестфальського миру.</p> <p>Розуміти: – <i>передумови</i> утвердження абсолютизму в європейських державах; – <i>абсолютну монархію</i> як перехідну форму від станово-представницької до сучасної</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається</p>

	<p>(національної) держави; – <i>передумови</i> формування ранньомодерної системи державної влади в Речі Посполитій (обмеження влади великого князя на користь панів-ради у Великому князівстві Литовському, Руському і Жемайтійському, обмеження влади короля шляхетським представництвом у королівстві Польському); – <i>роль</i> міського патриціату та дворянства в управлінні містами-республіками; шляхти в управлінні Річчю Посполитою; – <i>історичне значення</i> національно-визвольної війни в Нідерландах та Англійської революції;</p>	<p>низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата: <hr/></p>
<p>Січень</p>	<p>– <i>Вестфальський мир</i> як подію, що заклала основи сучасного світового порядку – поділу світу на національні держави й утвердження в міжнародних відносинах принципу державного суверенітету; – <i>поняття</i> «абсолютизм», «абсолютна монархія», «аристократична (шляхетська) республіка», «меркантилізм», «національно-визвольна війна», «олігархічна (бюргерська) республіка», «парламентська монархія», «протекторат», «протекціонізм», «революція».</p> <p>Уміти: – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про процеси централізації влади і формування національних держав у Західній Європі в XVI–XVII ст.; – <i>простежити на основі карти</i> утворення в Західній Європі національних держав; – <i>схарактеризувати</i> політичний устрій західноєвропейських країн; – <i>обґрунтувати свої судження</i> про володарів і державних діячів європейських країн XVI–XVIII ст.: Армана-Жана дю Плессі де Рішельє, Вільгельма I Оранського, Єлизавети I, Жана-Батиста Кольбера, Карла V, Луї XIV, Олівера Кромвеля; – <i>визначити причини і наслідки</i>: Люблінської унії, релігійних війн у Франції, національно-визвольної війни в Нідерландах, Англійської революції.</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес: ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата: <hr/></p>
<p>Лютий</p>	<p>Розділ 4. ОСМАНСЬКА ІМПЕРІЯ. ДЕРЖАВИ СХІДНОЇ ЄВРОПИ в XVII–XVIII ст.</p> <p>Знати: – <i>дати</i> облоги Відня та проголошення Московського царства Російською імперією,</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____</p>

	<p><i>хронологічні межі</i> Північної війни.</p> <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>період</i> XVI–XVIII ст. як епоху воєн за переділ Європи і світу; – <i>причини</i> економічного занепаду та зтяжної політичної кризи в Речі Посполитій (друга половина XVII–XVIII ст.); – <i>поняття</i> «Земський собор», «опричина», «Росія», «самодержавство (абсолютизм)», «церковний розкол». <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про османську експансію в Центральній та Східній Європі, її зупинення (облоги Чигирин 1678 р. і Відня 1683 р.), шведську експансію в Центральній Європі, московську/російську експансію у Східній Європі; 	<p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Березень</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>простежити на основі карти</i> територіальні зміни, яких зазнали в XVI–XVIII ст. Османська імперія, Річ Посполита, Московське царство/Російська імперія; – <i>схарактеризувати</i> внутрішню й зовнішню політику Речі Посполитої в другій половині XVII–XVIII ст.; – <i>обґрунтувати свої судження</i> про політику Івана IV Грозного, Олексія Михайловича, Петра I, Сулеймана Пишного; – <i>визначити причини і наслідки:</i> османських завоювань в Європі, кризи в Речі Посполитій (друга половина XVII–XVIII ст.), московської/російської воєнної експансії у Східній Європі, Північної війни. 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Квітень</p>	<p>Розділ 5. ЕПОХА ПРОСВІТНИЦТВА</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>час</i> епохи Просвітництва, початку індустріальної (промислової) революції, війни за незалежність США; – <i>дати</i> ухвалення Декларації незалежності США та Конституції Речі Посполитої. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначальний вплив</i> індустріальної революції на зміни в структурі економіки (формування 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями);

	<p>промисловості) і соціальної структури суспільства (зростання чисельності та ролі найманих працівників), на рівень життя людей праці та інші аспекти повсякденного життя;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Просвітництво</i> як Добу Розуму, коли утверджувалася віра в силу знань і можливість розумного облаштування суспільного життя; – <i>освічений абсолютизм</i> як політику, спрямовану на знищення або реформування найбільш застарілих феодальних порядків; – <i>поняття</i> «енциклопедисти», «індустріальна (промислова) революція», «класицизм», «масонство», «освічений абсолютизм», «Просвітництво». <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про індустріальну революцію, добу Просвітництва, Війну за незалежність США; – <i>простежити зміни на політичній карті</i> світу впродовж XVIII ст.; – <i>визначити</i> зміни в повсякденному житті європейців протягом XVIII ст., що стали наслідком індустріальної революції, поширення ідей Просвітництва; – <i>встановити причини і наслідки</i> реформ: Марії-Терезії та Йосифа II (Австрійська монархія), зокрема для українських теренів, Фрідріха II (Пруссія), Катерини II (Російська імперія); – <i>встановити причини</i> розгортання війни за незалежність і утворення США; – <i>укласти історичний портрет</i> Бенджаміна Франкліна, Джорджа Вашингтона, Тадеуша Костюшка. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p>Травень</p>	<p>Розділ 6. СХІДНИЙ СВІТ у XVI–XVIII ст. (оглядово)</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>час існування</i> Держави Великих Моголів, панування у Китаї династії Цин і період сьогунату Токугави. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>традиційний характер</i> чотирьох найбільших цивілізацій Сходу, що розвивалися в Ранній Новий час: індійської, ісламської, китайської та японської; – <i>поняття</i> «політика самоізоляції», «самураї», «сьогунат». <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розмістити в хронологічній послідовності</i> 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p style="text-align: right;">Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається

	<p>відомості про встановлення влади Великих Моголів, Сефевидів, династії Цин, Токугави; – <i>показати на карті</i> території Індії, Персії, Китаю, Японії; – <i>визначити</i> особливості культур народів Сходу; – <i>розкрити</i> особливості взаємин країн Сходу та Європи.</p>	<p>низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/> </p>
--	--	---

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 8 класу

Навчальний предмет: історія України

Довгострокова мета: формування вільної особистості, яка визнає національні та загальнолюдські цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у своїй поведінці; виховання засобами історії громадянської свідомості, зорієнтованої на патріотичне почуття приналежності до власної держави та до її спільних історичних, політичних і культурних цінностей, а також на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві; прищеплення толерантності й поваги до різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	<p>Розділ 1. ЗЕМЛІ УКРАЇНИ у XVI – першій половині XVII ст.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>дати</i> укладення Литовських статутів, створення Пересопницького Євангелія, укладення Люблінської унії, Берестейської церковної унії, відновлення православної ієрархії, підписання «Пунктів для заспокоєння руського народу», утворення Київської (Києво-Могилянської) колегії;– <i>територіальний поділ</i> України на початок XVI ст., <i>адміністративно-територіальні зміни</i>, що відбулися внаслідок Люблінської унії. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>поняття</i> «вертеп», «гравюра», «колегія», «полемічна література», «рента», «сеймики», «слов'яно-греко-латинська школа», «унійна (греко-католицька) церква», «фільварок», «церковні братства»;– <i>значення</i> Люблінської унії для русько-українського суспільства;	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;☐ _____☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <p>_____</p>
Жовтень	<ul style="list-style-type: none">– <i>особливості</i> організації державної влади у Речі Посполитій;– <i>основні риси</i> політичної культури Речі Посполитої: республіканські цінності (договірний характер влади; право як вища цінність,	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;

	<p>можливість суспільного діалогу);</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>місце</i> українських земель в економічній системі Речі Посполитої та Європи; – <i>особливості</i> магдебурзького права на українських землях; – <i>укладення</i> Берестейської унії як спроби православних ієрархів реформувати православну церкву та зробити її конкурентоспроможною; – <i>значення</i> розвитку книговидавництва та шкільництва на теренах України. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про характерні для XVI – першої половини XVII ст. процеси політичного, соціально-економічного, культурного та релігійного життя на теренах України; – <i>показати на карті</i> територіальний поділ України 	☐ _____ ☐ _____ <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
Листопад	<p>Розділ 2. СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА (XVI – перша половина XVII ст.)</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>дати</i> заснування Хортицької, Томаківської, Базавлуцької, Микитинської Січей, <i>час</i> виникнення реєстрового козацького війська, чинності «Ординації Війська Запорозького...»; – <i>напрямки походів</i> козаків першої чверті XVII ст.; – <i>факти</i> про участь козаків у війнах Речі Посполитої. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>поняття</i> «Великий кордон», «Великий Луг», «гетьман», «Запорозька Січ», «зимівник», «кіш», «козак», «козацька рада», «козацькі клейноди», «кошовий отаман», «курінь», «низове козацтво», «покозачення», «політична культура», «полк», «сотня», «реєстрове козацтво», «річкові пороги», «уходництво»; – <i>передумови і розвиток</i> козацтва до окремого соціального стану; – <i>затвердження</i> урядом Речі Посполитої реєстрового війська в 70-х роках XVI ст. як початок визнання козацтва новим соціальним станом; – <i>становлення</i> козацького стану як вихідців із різних соціальних груп із різною політичною культурою, цінностями та життєвими стратегіями; – <i>причини</i> козацьких повстань; <i>характер</i> 	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>

	<p>козацьких виступів як боротьби за станові права; – <i>особливості</i> залученості козаків до релігійних процесів у Речі Посполитій; – <i>роль</i> вихідців із шляхетського середовища, як носіїв річпосполитської політичної культури, у боротьбі за станові козацькі права.</p> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> відомості про формування козацтва як окремого соціального стану; – <i>показати на карті</i> об’єкти, що свідчать про формування козацького стану; – <i>схарактеризувати</i> військово-політичну організацію козацтва; – <i>описати</i> традиції, звичаї й побут козаків, історико-культурні пам’ятки, пов’язані з козацтвом; – <i>визначати</i> причини та наслідки: виникнення козацтва і Січей; активності козацтва в морських і суходільних походах у Кримське ханство, Османську імперію, Московське царство; козацьких повстань 1590-х, 1620–1630-х років, Куруківської, Переяславської угод, «Ординації Війська Запорозького...»; – <i>обґрунтувати свої судження</i> про історичних діячів, таких як Дмитро Гуня, Дмитро Вишневецький, Іван Сулима, Михайло Дорошенко, Павло Павлюк (Бут), Петро Конашевич-Сагайдачний, Северин (Семерій) Наливайко, Яків Остряниця (Острянин) <i>(на вибір учительки/учителя)</i>. 	
Грудень	<p>Розділ 3. КОЗАЦЬКА РЕВОЛЮЦІЯ середини XVII ст. І ВІЙНА ЗА СУВЕРЕНІТЕТ КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ другої половини XVII ст.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> козацької революції середини XVII ст. і війни за суверенітет козацької держави; <i>дати</i> укладення Зборівської угоди, «Березневих статей», Гадяцької угоди, Андрусівського перемир’я, Корсунської угоди, «Вічного миру», Карловицького мирного конгресу; проведення «Чорної ради» поблизу Ніжина, здійснення Чигиринських походів; – <i>місяця</i> основних подій козацької революції 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається

<p>середини XVII ст. і війни за суверенітет козацької держави.</p> <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>поняття</i> «Військо Запорозьке/Гетьманщина», «Військо Низове Запорозьке/Запорозька Січ», «козацька держава», «козацька революція», «наказний гетьман», «Руїна», «суверенітет»; <i>різницю між поняттями</i> «Військо Запорозьке/Гетьманщина» та «Військо Запорозьке Низове/Запорозька Січ»; – <i>сутність</i> козацької революції, що зумовила створення української козацької держави; – <i>еволюцію</i> повстання Богдана Хмельницького: від боротьби за станові права до війни за суверенну державу; – <i>Гадяцьку угоду</i> як спадкоємність козацько-шляхетського проекту Русі – «третього» складника Речі Посполитої; – <i>«Руїну»</i> як боротьбу різних політично-соціальних проєктів розвитку козацької України. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розмістити в хронологічній послідовності</i> битви і походи козацької революції, війн під проводом Богдана Хмельницького та його наступників, рішення про політичні союзи та угоди Війська Запорозького з іншими державами; відомості про змагання українців за зміцнення інститутів держави і збереження державного суверенітету в період «Руїни»; – <i>показати на карті</i> кордони української козацької держави, основні напрямки походів і місця битв; <i>простежити на основі карти</i> хід боротьби за утвердження державного суверенітету на теренах сучасної України; – <i>розповісти</i> про перебіг козацької революції середини XVII ст. і війни за суверенітет козацької держави; – <i>зіставити і порівняти</i> умови Зборівського і Білоцерківського договорів, «Березневих статей»; – <i>визначити передумови, причини та наслідки</i> козацької революції середини XVII ст. і війни за суверенітет козацької держави; – <i>проаналізувати</i> відносини Війська Запорозького з державами-сусідами, роль козацької дипломатії у боротьбі за державність; 	<p>низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
---	--

	<p>– <i>обґрунтувати свої судження</i> про військово-політичну діяльність таких історичних діячів, як Богдан Хмельницький, Дем'ян Многогрішний, Іван Богун, Іван Брюховецький, Іван Виговський, Іван Самойлович, Іван Сірко, Павло Тетеря, Петро Дорошенко, Юрій Немирич, Юрій Хмельницький.</p>	
Січень	<p>Розділ 4. КОЗАЦЬКА УКРАЇНА (Гетьманщина) другої половини XVII – початку XVIII ст.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>адміністративно-територіальний устрій</i>, органи влади, військо, судочинство Війська Запорозького/Гетьманщини; – <i>особливості</i> формування й устрою козацьких полків Слобідської України; – <i>зміни статусу і підпорядкування</i> Запорожжя (Війська Запорозького Низового); – <i>дату підпорядкування</i> Київської православної митрополії московському патріарху. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>поняття</i> «Генеральна рада», «генеральна старшина», «гетьман», «етнічна група», «займанщина», «козацька старшина», «політична еліта», «полк», «Слобідська Україна», «сотня»; – <i>сутність</i> козацько-шляхетських форм державності; – <i>Гетьманщину</i> другої половини XVII – початку XVIII ст. як місце змагань за зміцнення інститутів держави і збереження державного суверенітету. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>показати на карті</i> адміністративно-територіальний устрій Гетьманщини, Слобідської України, Запорожжя (Війська Запорозького Низового); – <i>схарактеризувати</i> адміністративно-територіальний, державний, політичний устрій, господарське та повсякденне життя Гетьманщини, Слобожанщини та Запорожжя (Війська Запорозького Низового); – <i>схарактеризувати</i> нову політичну еліту – козацьку старшину та її роль у боротьбі за збереження і розбудову української державності. 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
Лютий	<p>Розділ 5. УКРАЇНА ТА РАНЬОМОДЕРНА ІМПЕРІЯ XVIII ст.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>основні віхи</i> боротьби за збереження української 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою;

	<p>державності; – <i>хронологічні межі</i> існування Чортомлицької, Кам'янської, Олешківської, Нової (Підпільненської) Січей; <i>періоди</i> розгортання опришківського й гайдамацького рухів; <i>дати</i> остаточної ліквідації гетьманства і козацького устрою, поділів Речі Посполитої; – <i>землі</i> України, що потрапили до складу Російської імперії та Австрійської держави внаслідок російсько-турецьких воєн, ліквідації Кримського ханства, поділів Речі Посполитої.</p> <p>Розуміти: – <i>поняття</i> «академія», «гайдамаки», «козацьке бароко», «козацькі літописи», «Кам'янська Січ», «Коліївщина», «куруци», «Нова (Підпільненська) Січ», «Олешківська Січ», «опришки», «Пакти та конституції законів і вольностей Війська Запорозького» («Конституція Пилипа Орлика»/«Бендерська конституція»), «паланка»;</p>	☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____
<p>Березень</p>	<p>– <i>нові</i> геополітичні реалії XVIII ст.;</p> <p>– <i>основні етапи</i> ліквідації Російською імперією суверенітету козацької держави;</p> <p>– <i>наслідки</i> втручання російського уряду в управління Гетьманщиною за Першої і Другої малоросійських колегій та «Правління гетьманського уряду»;</p> <p>– <i>особливості</i>: 1) втягнення Гетьманщини у події Північної війни та міжнародних відносин початку – середини XVIII ст.; 2) становища Кримського ханства і наслідки втрати його державності;</p> <p>– <i>колонізацію</i> Росією Півдня України як знищення, привласнення, використання вже існуючої на тих землях козацької, кримськотатарської, османської інфраструктури, господарства, здобутків;</p> <p>– <i>внесок</i> Києво-Могилянської колегії (академії) в розвиток освіти;</p> <p>– <i>особливості</i> розвитку культури періоду «козацького бароко».</p> <p>Уміти: – <i>розташувати в хронологічній послідовності</i> події, що засвідчують наступ на українську державність з боку Російської імперії;</p>	☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____
<p>Квітень</p>	<p>– <i>показати на карті</i> території Гетьманщини, Нової Січі, полків Слобідської України, українські землі, які потрапили до складу Російської імперії</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою;</p>

	<p>та Австрійської держави внаслідок російсько-турецьких воєн, ліквідації Кримського ханства, поділів Речі Посполитої; райони розгортання опришківського та гайдамацького рухів;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> політику Російської імперії й Австрійської держави щодо українських земель;</p> <p>– <i>встановити причини і наслідки</i> скасування гетьманства, ліквідації Запорозької Січі, приєднання Правобережжя, Поділля, Волині та Кримського ханства до Росії; опришківського та гайдамацького рухів;</p> <p>– <i>обґрунтувати свої судження</i> про діяльність козацьких гетьманів і кошових отаманів, ватажків селянських виступів, діячів культури другої половини XVII – XVIII ст.</p> <p>– <i>упізнавати та характеризувати</i> пам'ятки української культури другої половини XVII – XVIII ст.</p>	<p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
<p>Травень</p>	<p>Узагальнення до курсу. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РАНЬОГО НОВОГО ЧАСУ</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>взаємопов'язаність і взаємозалежність</i> процесів господарського, соціального, політичного і культурного життя козацької України та європейських суспільств.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>встановити</i> цивілізаційні здобутки українського суспільства Ранньомодерної доби;</p> <p>– <i>визначити</i> внесок українського суспільства XVI – XVIII ст. в загальноєвропейську культурну спадщину;</p> <p>– <i>зіставляти і порівнювати</i> типові процеси і явища європейської та української історії Раннього Нового часу;</p> <p>– <i>оцінити</i> роль козацтва в історії України.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 9 класу

Навчальний предмет: всесвітня історія

Довгострокова мета: формування вільної особистості, яка визнає національні та загальнолюдські цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у своїй поведінці; виховання засобами історії громадянської свідомості, зорієнтованої на патріотичне почуття приналежності до власної держави та до її спільних історичних, політичних і культурних цінностей, а також на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві; прищеплення толерантності й поваги до різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	<p>Розділ 1. ЄВРОПА В ЧАС ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА НАПОЛЕОНІВСЬКИХ ВІЙН</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>хронологічні межі й періодизацію Французької революції, час існування імперії Наполеона I, дату Віденського конгресу й утворення «Священного союзу»;</i>– <i>напрямки походів Наполеона I.</i> <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>причинний зв'язок між ідеями епохи Просвітництва, кризою «старого порядку» і революцією у Франції;</i>– <i>Французьку революцію як поштовх до модернізації в соціальній та культурній сферах життя Європи;</i>– <i>поняття «конституційна монархія».</i> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>показати на карті напрямки походів</i>	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;☐ _____☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>

<p>Жовтень</p>	<p>Наполеона I й територіальні зміни, пов'язані з наполеонівськими війнами та рішеннями Віденського конгресу; – <i>розкрити передумови і сутність Французької революції;</i> – <i>визначити вплив Французької революції й політики Наполеона на розвиток європейських країн;</i> – <i>пояснити причини краху наполеонівської імперії, наслідки рішень Віденського конгресу;</i> – <i>обґрунтувати судження про історичне значення Декларації прав людини і громадянина, Цивільного кодексу Наполеона I, діяльності Жоржа-Жака Дантона, Максиміліана Робесп'єра, Наполеона Бонапарта.</i></p>	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Листопад</p>	<p>Розділ 2. ЄВРОПА ТА АМЕРИКА В ДОБУ РЕВОЛЮЦІЙ І НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ (1815–1870 рр.)</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>дати</i> Липневої революції у Франції, збройного виступу декабристів у Росії, «Весни народів», об'єднання Італії та Німеччини, Громадянської війни в США, час розгортання чартистського руху, здобуття незалежності країнами Латинської Америки, Східної (Кримської) війни.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i> «аболіціонізм», «Весна народів», «ідеологія», «індустріальне суспільство», «західники», «карбонарії», «консерватизм», «лібералізм», «націоналізм», «нація», «парламентська демократія», «професійна спілка», «реставрація», «слов'янофіли», «соціалізм», «чартистський рух».</p>	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p>Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

Грудень	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснити</i> вплив індустріальної революції в Західній Європі на суспільний розвиток світу; – <i>схарактеризувати</i> політичний і соціально-економічний розвиток країн Європи та Америки в першій половині XIX ст., соціальну структуру європейських суспільств, зміни в повсякденному житті; – <i>простежити</i> становлення парламентської демократії в Європі; – <i>визначити передумови і наслідки</i> «Весни народів», об'єднання Італії та Німеччини, Громадянської війни та «Реконструкції» в США; – <i>визначити причини</i> формування національно-визвольних рухів у країнах Європи, національні особливості й наслідки революцій 1848–1849 рр.; – <i>обґрунтувати судження</i> про історичне значення діяльності Авраама Лінкольна, Джузеппе Гарібальді, Камілло Кавура, Отто фон Бісмарка, Сімона Болівара. 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
Січень	<p>Розділ 3. МОДЕРНІЗАЦІЯ КРАЇН ЄВРОПИ ТА АМЕРИКИ в останній третині XIX – на початку XX ст. «ПРОБУДЖЕННЯ АЗІЇ»</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>час</i> парламентських реформ у Великій Британії, «великих реформ» у Росії, «доби Мейдзі» в Японії, Молодотурецької і Сінхайської революцій; – <i>дати</i> утворення дуалістичної Австро-Угорщини, першої російської революції, столипінських реформ. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>вплив</i> результатів французько-пруської війни на суспільний розвиток Франції та Німеччини; – <i>поняття</i> «антимонопольне законодавство», «гомруль», «дискримінація», «домініон», «дуалістична монархія», «експансіонізм», 	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>

<p>Лютий</p>	<p>«індустріалізація», «картель», «колоніальна імперія», «монополія», «пробудження Азії», «сегрегація», «синдикат», «суфражизм», «трест», «фемінізм».</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>показати на карті</i> напрямки колоніальної експансії й колоніальні володіння Великої Британії, Франції та Німеччини, території незалежних держав на Балканах, Японію, Китай, Османську імперію;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> тенденції суспільно-політичного та економічного розвитку країн Європи та Північної Америки, парламентські реформи у Великій Британії, «великі реформи» в Російській імперії, особливості розвитку Австро-Угорщини;</p> <p>– <i>визначити причини і наслідки</i> індустріалізації, монополізації провідних галузей економіки, переходу Німецької імперії до «світової політики», впровадження антитрестівського законодавства в США, російських реформ 1860–1870-х років, російської революції 1905–1907 рр., столипінських реформ, національних рухів слов'янських народів;</p> <p>– <i>пояснити причини</i> відмінностей у темпах розвитку країн Європи та Америки, сутність революції Мейдзі, Молодотурецької й Сінхайської революцій;</p> <p>– <i>обґрунтувати судження</i> про історичне значення діяльності королеви Вікторії, Девіда Ллойд Джорджа, Жоржа Клемансо, Олександра II, Отто фон Бісмарка, Сунь Ятсена, Теодора Рузвельта, Франца-Йосифа I.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Березень</p>	<p>Розділ 4. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ (друга половина XIX – початок XX ст.)</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>час</i> створення Троїстого союзу і Антанти.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Квітень</p>	<p>Розділ 4. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ (друга половина XIX – початок XX ст.)</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>час</i> створення Троїстого союзу і Антанти.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою;</p>

	<p>Розуміти: – <i>поняття</i> «військово-політичний союз», «геополітика», «метрополія», «мілітаризація».</p> <p>Уміти: – <i>показати на карті</i> країни Троїстого союзу й Антанти, колоніальні володіння і сфери впливу великих держав (метрополій); – <i>схарактеризувати</i> основні тенденції міжнародних відносин у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.; – <i>пояснити причини</i> міжнародних криз і збройних конфліктів початку ХХ ст., створення військово-політичних блоків; – <i>визначити наслідки</i> боротьби європейських держав, США та Японії за перерозподіл світу; – <i>пояснити місце</i> України в геополітичних стратегіях Російської, Німецької, Австро-Угорської імперій на зламі ХІХ–ХХ ст.</p>	<p>☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес: ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата: _____</p>
Травень	<p>Розділ 5. РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ І ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.)</p> <p>Знати: – <i>важливі для сучасності наукові й технічні винаходи</i>, здійснені впродовж «довгого» ХІХ ст.; – <i>найвідоміші правові пам'ятки</i> ХVІІІ–ХІХ ст.; – <i>основні наукові й культурні центри</i> Європи та США.</p> <p>Розуміти: – <i>тенденції</i> розвитку культури, основні <i>стилі</i> мистецтва, <i>зміни</i> в житті та світогляді людей упродовж «довгого» ХІХ ст.; – <i>поняття</i> «еклектика», «імпресіонізм», «класицизм», «масове виробництво», «масова культура», «модерн», «реалізм», «романтизм».</p> <p>Уміти: – <i>схарактеризувати</i> досягнення науки і техніки, духовної культури в провідних країнах світу, <i>зміни</i> у світогляді й повсякденному житті; – <i>визначити</i> прояви взаємодії культур народів</p>	<p>Методи оцінювання: ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес: ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата: _____</p>

Європи, Америки, Азії та Африки.

Узагальнення до курсу. ОСНОВНІ ІДЕЇ, ЗДОБУТКИ, ВИКЛИКИ «ДОВГОГО» ХІХ СТОЛІТТЯ

Знати:

- *хронологічні межі* «довгого» ХІХ ст. і його внутрішню періодизацію;
- *взаємопов'язаність і взаємозалежність* процесів господарського, соціального, політичного і культурного розвитку українського та інших європейських суспільств у ХІХ ст.

Розуміти:

- поняття «модернізація».

Уміти:

- *схарактеризувати* основні тенденції політичного, соціально-економічного та культурного розвитку світу впродовж «довгого» ХІХ ст.;
- *визначити* внесок українського суспільства в загальноєвропейську культурну спадщину ХІХ ст.;
- *зіставити* типові явища і процеси європейської та української історії в ХІХ – на початку ХХ ст.;
- *оцінювати* історичні події ХІХ ст. з позиції формування «першого покоління» прав і свобод людини;
- *висловлювати* судження щодо значення «довгого» ХІХ ст. для подальшого розвитку світу.

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 9 класу

Навчальний предмет: історія України

Довгострокова мета: формування вільної особистості, яка визнає національні та загальнолюдські цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у своїй поведінці; виховання засобами історії громадянської свідомості, зорієнтованої на патріотичне почуття приналежності до власної держави та до її спільних історичних, політичних і культурних цінностей, а також на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві; прищеплення толерантності й поваги до різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей.

Місяць	Короткострокові завдання	Методи оцінювання Дата і прогрес
Вересень	<p>ВСТУП. «ДОВГЕ» ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ СТОЛІТТЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ: ТЕРИТОРІЯ, НАСЕЛЕННЯ, ВЛАДА.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">– хронологічні межі та ознаки Нового часу, час включення українських територій до складу Російської та Австрійської імперій;– адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Російської та Австрійської імперій;– чисельність, соціальний і національний склад населення України в XIX ст. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>поняття</i>: «“довге” XIX століття», «модернізація», «національне відродження»;– <i>головні цілі та сутність</i> політики Російської та Австрійської імперій на території України;– <i>обумовленість</i> густоти залюднення природно-географічними та економічними чинниками;– <i>вплив</i> подій (зокрема, Французької революції 1789 р.) і тенденцій європейської історії на розвиток України;– <i>дев'ятнадцяте століття</i> як час суспільної модернізації, соціальних і національних рухів у Європі;– <i>модернізацію</i> як перехід від традиційного аграрного до сучасного індустріального та урбанізованого суспільства.	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ робота з картою;☐ тестування;☐ _____☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

Уміти:

- *обґрунтувати* хронологічні межі історичного («довгого») ХІХ ст.;
- *показати на карті* українські території у складі Російської та Австрійської імперій;
- *схарактеризувати* політичне і соціальне становище України на зламі ХVІІІ–ХХ ст.;
- *пояснити* чинники та механізми змін у чисельності, соціальному й національному складі населення України.

Розділ 1. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ наприкінці ХVІІІ – у першій половині ХІХ ст.**Знати:**

- *назви і час існування* козацьких формувань: Задунайська січ, Азовське козацьке військо, Чорноморське/Кубанське козацьке військо; *час* початку індустріальної революції в Україні, польського Листопадового повстання, діяльності Кирило-Мефодіївського братства.

Розуміти:

- *поняття*: «індустріальна революція (промисловий переворот)», «національна ідентичність», «національний рух» («національне відродження»);
- *вплив* індустріальної революції на розвиток міст, торгівлі, транспорту, соціальну структуру суспільства;
- *роль* Харківського і Київського університетів як центрів українського національного відродження;
- *вплив* польського національно-визвольного руху на суспільні настрої в Україні;
- *програмні положення та ідейні засади* діяльності Кирило-Мефодіївського братства;
- *зв'язки* між соціальними і національними рухами.

Уміти:

- *показати на карті* зміни української території наприкінці ХVІІІ – у першій половині ХІХ ст., місця діяльності політичних і національно-культурних організацій, території, охоплені соціальними протестами;
- *схарактеризувати* політичний і соціально-економічний стан підросійської України, особливості першого етапу індустріальної революції, розгортання українського національного руху, діяльність Кирило-Мефодіївського братства;
- *пояснити вплив* індустріальної революції на соціально-економічний розвиток України, значення діяльності Кирило-Мефодіївського братства для національного руху;

	<p>– <i>пояснити розбіжності</i> в цілях українського, польського (національних) і російського (опозиційного до самодержавства) рухів на території України.</p> <p>– <i>обґрунтувати судження</i> про історичне значення діяльності Миколи Костомарова, Івана Котляревського, Пантелеймона Куліша, Тараса Шевченка.</p>	
Жовтень	<p>Розділ 2. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>історичні обставини</i> включення українських територій (Галичини, Буковини, Закарпаття) до Габсбурзької монархії;</p> <p>– <i>період діяльності</i> «Руської трійці», <i>хронологічні межі</i> «Весни народів».</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i>: «будителі», «Весна народів», «освічений абсолютизм»;</p> <p>– <i>причини</i>, які зумовили провідну роль Греко-католицької церкви і духівництва в українському русі Галичини;</p> <p>– <i>ідейні засади</i> діяльності гуртка «Руської трійці», Головної руської ради;</p> <p>– <i>історичне значення</i> альманаху «Русалка Дністровая».</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>показати на карті</i> Галичину, Буковину і Закарпаття у складі Австрійської імперії;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> політичний і соціально-економічний стан українських регіонів у складі монархії Габсбургів, реформи періоду «освіченого абсолютизму» та їхній вплив на українське населення;</p> <p>– <i>визначити</i> напрями і результати діяльності «Руської трійці», досягнення революції 1848–1849 рр., роль греко-католицького духівництва в житті західноукраїнського суспільства, особливості українського руху в Закарпатті та Буковині;</p> <p>– <i>обґрунтувати судження</i> про історичне значення діяльності Івана Могильницького, Лук'яна Кобилиці, Маркіяна Шашкевича, Олександра Духновича.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
Листопад	<p>Розділ 3. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ кінця XVIII – першої половини XIX ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>дати</i> відновлення діяльності Львівського університету, заснування університетів у Харкові та</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p>

	<p>Києві, ліцеїв у Кременці, Одесі, гімназії вищих наук у Ніжині, виходу друком «Енеїди» Івана Котляревського, «Кобзаря» Тараса Шевченка.</p> <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>поняття</i>: «класицизм», «національна культура», «романтизм»; – <i>гасло</i> «пробудження/відродження» (мови, традицій тощо) як поштовх до національних рухів народів, які не мали власної державності; – <i>суперечності</i> розвитку української культури під впливом модернізаційних процесів і політики Російської та Австрійської імперій; – <i>причинно-наслідковий зв'язок</i> між модернізаційними процесами та змінами в житті й побуті людини; – <i>значення</i> історичних пам'яток, фольклору й етнографії, літературних та історичних творів у становленні української національної ідентичності. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>схарактеризувати</i> розвиток освіти, науки культури в Україні, формування нової української літератури та сучасної літературної мови; – <i>визначити</i> особливості розвитку освіти, наук і культури, причини і наслідки культурних зрушень, особливості повсякденного життя; – <i>пояснити</i> зумовленість культурних процесів потребами національного розвитку, суперечливі наслідки модернізаційних процесів для розвитку національної освіти і культури; – <i>розпізнати й описати</i> пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва, виконані під впливом художніх принципів класицизму і романтизму; – <i>узагальнити діяльність</i> Миколи Гоголя, Петра Гулака-Артемовського, Василя Каразіна, Григорія Квітки-Основ'яненка, Івана Котляревського, Пантелеймона Куліша, Михайла Максимовича, Михайла Остроградського, Тараса Шевченка. 	<p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p style="text-align: center;">Дата:</p> <hr/>
Грудень	<p>Розділ 4. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ в другій половині XIX ст.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> Східної (Кримської) війни, <i>дати</i> скасування кріпацтва і панщини в Російській імперії, будівництва залізниці Одеса–Балта, створення Київської громади, Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, «Братства (Братерства) тарасівців», ухвалення Валуєвського циркуляру та Емського указу. <p>Розуміти:</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____ <p style="text-align: center;">Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ О (учень оволодів уміннями);

	<p>– <i>поняття</i>: «громадівський рух», «земство», «індустріалізація», «інтелігенція», «урбанізація»;</p> <p>– <i>особливості</i> проведення «великих реформ» 1860–1870-х рр. на території України;</p> <p>– <i>причинно-наслідкові зв'язки</i> між аграрними реформами і розгортанням індустріальної революції, розвитком міст, залізничного будівництва, змінами в соціальній структурі населення;</p> <p>– <i>роль</i> різночинної інтелігенції в розвитку українського національного руху та осучасненні (модернізації) суспільства;</p> <p>– <i>спрямованість</i> українського руху на формування модерної нації;</p> <p>– <i>вплив</i> заборонних актів російської імперської влади (Валуєвського циркуляру, Емського указу) на розвиток українського руху;</p> <p>– зародження та поширення серед єврейської інтелігенції ідеології сіонізму як <i>основи</i> збереження єврейської національної ідентичності в умовах посилення з боку імперської влади антисемітських настроїв;</p> <p>– <i>культурно-просвітницьке спрямування</i> кримськотатарського національного руху.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> особливості соціально-економічних перетворень в Україні у пореформений період, погляди і діяльність громадівців 1860–1890-х рр.;</p> <p>– <i>визначити причини й наслідки</i> селянської реформи 1861 р., особливості інституційного етапу в розвитку українського руху, значення громадівського руху;</p> <p>– <i>пояснити</i> роль і місце України в господарському житті Російської імперії;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> кримськотатарське національне відродження;</p> <p>– <i>обґрунтувати судження</i> про історичне значення діяльності Володимира Антоновича, Ісмаїла Гаспринського, Михайла Драгоманова, Олександра Кониського.</p>	<p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
Січень	<p>– зародження та поширення серед єврейської інтелігенції ідеології сіонізму як <i>основи</i> збереження єврейської національної ідентичності в умовах посилення з боку імперської влади антисемітських настроїв;</p> <p>– <i>культурно-просвітницьке спрямування</i> кримськотатарського національного руху.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> особливості соціально-економічних перетворень в Україні у пореформений період, погляди і діяльність громадівців 1860–1890-х рр.;</p> <p>– <i>визначити причини й наслідки</i> селянської реформи 1861 р., особливості інституційного етапу в розвитку українського руху, значення громадівського руху;</p> <p>– <i>пояснити</i> роль і місце України в господарському житті Російської імперії;</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> кримськотатарське національне відродження;</p> <p>– <i>обґрунтувати судження</i> про історичне значення діяльності Володимира Антоновича, Ісмаїла Гаспринського, Михайла Драгоманова, Олександра Кониського.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
Лютий	<p>Розділ 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРСЬКОЇ ІМПЕРІЇ в другій половині XIX ст.</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>дати</i> утворення товариства «Просвіта», Товариства імені Шевченка, Русько-української радикальної партії, Української національно-демократичної партії.</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i>: «кооперативний рух», «народовці/українофіли», «нова ера», «органічна</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес:</p>

	<p>праця», «радикали», «русофіли/москвофіли», «український П'ємонт»;</p> <p>– <i>особливості</i> соціально-економічного і політичного розвитку українських регіонів у складі Австро-Угорської імперії.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> мету й діяльність товариства «Просвіта», Товариства імені Шевченка (літературного, а пізніше – наукового);</p> <p>– <i>пояснити</i> роль і місце українських регіонів у господарському житті Австро-Угорської імперії, причини виникнення радикального руху, причини і наслідки трудової еміграції;</p> <p>– <i>роль</i> конституційно-парламентської системи в розвитку національних рухів народів Австро-Угорської імперії (зокрема українського);</p> <p>– <i>визначити</i> напрями діяльності перших українських політичних партій у Галичині, мету і наслідки кооперативного руху;</p> <p>– <i>історичну зумовленість</i> ідеї «соборної України» – національної єдності підросійських і підавстрійських частин української території;</p> <p>– <i>обґрунтувати</i> судження про історичне значення діяльності Олександра Барвінського, Юліана Бачинського, Юліана Романчука, Юрія Федьковича, Івана Франка.</p>	<p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>
<p>Березень</p>	<p>Розділ 6. УКРАЇНА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ</p> <p>Знати:</p> <p>– <i>дати</i> створення Революційної української партії (РУП), утворення в Російській імперії Державної думи, проведення виборчої реформи в Австро-Угорській імперії (запровадження загального виборчого права).</p> <p>Розуміти:</p> <p>– <i>поняття</i>: «страйк», «народне віче», «монополія», «політизація національного руху», «ксенофобія»;</p> <p>– <i>тенденції й протиріччя</i> соціально-економічної та суспільно-політичної модернізації України початку ХХ ст.;</p> <p>– <i>вплив</i> російської революції 1905–1907 рр. на український національний рух у Російській імперії;</p> <p>– <i>значення</i> австрійського конституційно-парламентського устрою для розвитку українського руху.</p> <p>Уміти:</p> <p>– <i>схарактеризувати</i> соціально-економічні зміни в Україні на зламі ХІХ–ХХ ст., діяльність політичних</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження;</p> <p>☐ усне опитування;</p> <p>☐ робота з картою;</p> <p>☐ тестування;</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p style="text-align: right;">Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями);</p> <p>☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);</p> <p>☐ НП (спостерігається низький прогрес);</p> <p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p style="text-align: right;">Дата:</p> <hr/>

<p>Квітень</p>	<p>партій та інших національних організацій, український національний рух у період російської революції 1905–1907 рр., боротьбу українців за реформу виборчої системи в Австро-Угорщині; – <i>визначити і пояснити</i> цілі та особливості проведення в Україні столипінської аграрної реформи; – <i>пояснити</i> причини і <i>визначити</i> наслідки посилення тиску російської влади на український національний рух у 1907–1914 рр.; – <i>обґрунтувати</i> судження про історичне значення діяльності Івана Боберського, Михайла Грушевського, Костя Левицького, Миколи Міхновського, Кирила Трильовського. Євгена Чикаленка.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Травень</p>	<p>Розділ 7. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ в середині ХІХ – на початку ХХ ст. Знати: – <i>дати</i> створення університетів в Одесі й Чернівцях, перетворення літературного Товариства імені Шевченка на наукове, обрання Андрея Шептицького митрополитом Греко-католицької церкви. Розуміти: – <i>поняття:</i> «емансипація», «меценат», «реалізм», «секуляризація», «український модерн/модернізм»; – <i>суперечливість</i> умов, у яких розвивалася українська культура (залежність від національної політики імперій); – <i>роль</i> наук, освіти, мистецької культури в розвитку українського руху, зокрема в обґрунтуванні української національної ідеї, визначенні цілей національного руху в боротьбі з імперським устроєм; – <i>значення</i> добродійності та меценатства для розвитку української освіти й культури; добродійність і меценатство як вияв взаємодії моралі та економіки; – <i>роль</i> церкви в суспільно-політичному і культурному житті українців та інших народів на теренах України.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ робота з картою; ☐ тестування; ☐ _____ ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає).</p> <p>Дата:</p> <hr/>

	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>схарактеризувати</i> вплив модернізації на суспільно-культурне життя українців, зміни у світогляді людини і повсякденному житті;– <i>розпізнати й описати</i> пам'ятки архітектури й образотворчого мистецтва, створені під впливом художніх принципів реалізму і модернізму;– <i>обґрунтувати</i> судження про історичне значення діяльності Михайла Грушевського, Марії Заньковецької, Михайла Коцюбинського, Соломії Крушельницької, Миколи Лисенка, Іллі Мечникова, Івана Пулюя, родини Тобілевичів, Лесі Українки, Богдана і Варвари Ханенків, Андрея Шептицького.	
--	---	--

Індивідуальна навчальна програма

учня/учениці 9 класу

Навчальний предмет: Основи правознавства.

Довгострокова мета: надання учням / ученицям основ правових знань, виховання поваги до гідності людини, права, державотворчих і правотворчих традицій, любові до держави Україна, забезпечення умов для формування правової культури, правових орієнтирів і правомірної поведінки.

<i>Місяць</i>	<i>Короткострокові завдання</i>	<i>Методи оцінювання Дата і прогрес</i>
Вересень	<p>ВСТУП ДО «ОСНОВ ПРАВОЗНАВСТВА» <i>пояснює та застосовує поняття: «гідність», «свобода», «рівність», «справедливість», «мораль», «релігія»; наводить приклади реалізації поваги до людської гідності в різних сферах життя; характеризує статус людини як найвищої соціальної цінності; висловлює судження про справедливість як джерело права.</i></p> <p>Розділ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРАВА І ДЕРЖАВИ <i>називає види соціальних норм, ознаки права, ознаки державної влади; пояснює та застосовує поняття: «право», «джерела права», «галузь права», «норма права», «державна», «форма держави»; характеризує функції держави, джерела права, елементи системи права; наводить приклади соціальних норм, джерел права; описує форму держави; висловлює судження щодо ролі соціальних норм, соціального призначення держави і права; оцінює значення</i></p>	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ спостереження;☐ усне опитування;☐ тестування;☐ _____ <p>Прогрес:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ О (учень оволодів уміннями);☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес);☐ НП (спостерігається низький прогрес);☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>

	права як універсального регулятора суспільних відносин.	
Жовтень	<p>Розділ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА <i>називає</i> ознаки правовідносин, правопорушення, юридичної відповідальності; <i>пояснює</i> та <i>застосовує</i> поняття: «правовідносини», «склад правовідносин», «юридичні факти», «правопорушення», «юридична відповідальність»; <i>характеризує</i> підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин; склад і види правопорушень; підстави і види юридичної відповідальності; <i>наводить приклади</i> юридичних фактів, видів правопорушень, обставин, що виключають юридичну відповідальність; <i>розв'язує</i> правові ситуації з використанням знань про правовідносини, правопорушення та юридичну відповідальність; <i>застосовує</i> засвоєні поняття та вміння під час розв'язування правових ситуацій, при регулюванні власної поведінки відповідно до норм права; <i>висловлює</i> судження щодо ролі правовідносин у житті людини і суспільства; <i>оцінює</i> власну поведінку й поведінку інших осіб щодо її правомірності.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____
		<p>Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
Листопад	<p>Розділ 3. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЛЮДИНИ І ДЕРЖАВИ <i>називає</i> покоління прав людини, механізми захисту прав та свобод людини і громадянина в Україні,</p>	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____
		<p>Прогрес:</p>

	<p>ознаки Конституції; <i>пояснює</i> та <i>застосовує</i> поняття «людина», «особа», «громадянин», «громадянство», «верховенство права», «демократія», «конституція», «права і свободи людини», «конституційні обов'язки»; <i>описує</i> права людини та їх закріплення в національному законодавстві та міжнародному праві; види конституційних прав, свобод, обов'язків людини і громадянина, конституційний лад України, повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування; <i>наводить приклади</i> видів звернення громадян; <i>аналізує</i> окремі статті Конституції України; <i>розв'язує</i> правові ситуації із застосуванням знань із тем розділу; <i>характеризує</i> підстави набуття та припинення громадянства України; зміст правового режиму надзвичайного та воєнного стану, порядок його введення та припинення, особливості додержання прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах режиму надзвичайного або воєнного стану; <i>оцінює</i> значення Конституції України; форми участі громадян у житті держави та територіальної громади; зобов'язання держави у сфері прав людини.</p>	<p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата:</p> <hr/>
<p>Грудень</p>	<p>ознаки Конституції; <i>пояснює</i> та <i>застосовує</i> поняття «людина», «особа», «громадянин», «громадянство», «верховенство права», «демократія», «конституція», «права і свободи людини», «конституційні обов'язки»; <i>описує</i> права людини та їх закріплення в національному законодавстві та міжнародному праві; види конституційних прав, свобод, обов'язків людини і громадянина, конституційний лад України, повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування; <i>наводить приклади</i> видів звернення громадян; <i>аналізує</i> окремі статті Конституції України; <i>розв'язує</i> правові ситуації із застосуванням знань із тем розділу; <i>характеризує</i> підстави набуття та припинення громадянства України; зміст правового режиму надзвичайного та воєнного стану, порядок його введення та припинення, особливості додержання прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах режиму надзвичайного або воєнного стану; <i>оцінює</i> значення Конституції України; форми участі громадян у житті держави та територіальної громади; зобов'язання держави у сфері прав людини.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата:</p> <hr/>
<p>Січень</p>	<p>Розділ 4. НЕПОВНОЛІТНІ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ, СІМЕЙНИХ, ТРУДОВИХ,</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування;</p>

	<p>АДМІНІСТРАТИВНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН</p> <p><i>пояснює та застосовує</i> поняття «цивільна правоздатність», «цивільна дієздатність», «сім'я», «шлюб», «правочин», «договір», «спадкування», «спадщина», «адміністративне правопорушення», «кримінальне правопорушення», «кримінальний проступок», «злочин»; <i>характеризує</i> обсяг цивільної правосуб'єктності неповнолітніх осіб, зміст договірних відносин, права неповнолітніх осіб як власників, відносини спадкування, права споживачів, права й обов'язки батьків і дітей, робочий час і час відпочинку неповнолітніх, адміністративну та кримінальну відповідальність неповнолітніх; <i>наводить приклади</i> адміністративних і кримінальних правопорушень, адміністративних стягнень і кримінальних покарань; <i>описує</i> права і обов'язки подружжя, права і обов'язки батьків і дітей, особливості розірвання трудового договору з неповнолітніми; <i>аналізує</i> окремі статті відповідних нормативно-правових актів; <i>розв'язує</i> правові ситуації з використанням знань і положень цивільного, сімейного, трудового, адміністративного, кримінального законодавства України щодо неповнолітніх; <i>висловлює</i> судження щодо взаємних прав і обов'язків батьків</p>	☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Лютий</p>	<p><i>пояснює та застосовує</i> поняття «цивільна правоздатність», «цивільна дієздатність», «сім'я», «шлюб», «правочин», «договір», «спадкування», «спадщина», «адміністративне правопорушення», «кримінальне правопорушення», «кримінальний проступок», «злочин»; <i>характеризує</i> обсяг цивільної правосуб'єктності неповнолітніх осіб, зміст договірних відносин, права неповнолітніх осіб як власників, відносини спадкування, права споживачів, права й обов'язки батьків і дітей, робочий час і час відпочинку неповнолітніх, адміністративну та кримінальну відповідальність неповнолітніх; <i>наводить приклади</i> адміністративних і кримінальних правопорушень, адміністративних стягнень і кримінальних покарань; <i>описує</i> права і обов'язки подружжя, права і обов'язки батьків і дітей, особливості розірвання трудового договору з неповнолітніми; <i>аналізує</i> окремі статті відповідних нормативно-правових актів; <i>розв'язує</i> правові ситуації з використанням знань і положень цивільного, сімейного, трудового, адміністративного, кримінального законодавства України щодо неповнолітніх; <i>висловлює</i> судження щодо взаємних прав і обов'язків батьків</p>	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). <p>Дата:</p> <hr/>
<p>Березень</p>	<p><i>пояснює та застосовує</i> поняття «цивільна правоздатність», «цивільна дієздатність», «сім'я», «шлюб», «правочин», «договір», «спадкування», «спадщина», «адміністративне правопорушення», «кримінальне правопорушення», «кримінальний проступок», «злочин»; <i>характеризує</i> обсяг цивільної правосуб'єктності неповнолітніх осіб, зміст договірних відносин, права неповнолітніх осіб як власників, відносини спадкування, права споживачів, права й обов'язки батьків і дітей, робочий час і час відпочинку неповнолітніх, адміністративну та кримінальну відповідальність неповнолітніх; <i>наводить приклади</i> адміністративних і кримінальних правопорушень, адміністративних стягнень і кримінальних покарань; <i>описує</i> права і обов'язки подружжя, права і обов'язки батьків і дітей, особливості розірвання трудового договору з неповнолітніми; <i>аналізує</i> окремі статті відповідних нормативно-правових актів; <i>розв'язує</i> правові ситуації з використанням знань і положень цивільного, сімейного, трудового, адміністративного, кримінального законодавства України щодо неповнолітніх; <i>висловлює</i> судження щодо взаємних прав і обов'язків батьків</p>	<p>Методи оцінювання:</p> ☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____ <p>Прогрес:</p> ☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес);

	<p>та дітей; охорони праці неповнолітніх; особливостей адміністративної та кримінальної відповідальності неповнолітніх; оцінює права й обов'язки неповнолітніх як користувачів мережі Інтернет.</p>	<p>☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата: _____</p>
<p>Квітень</p>	<p>Розділ 5. ПРАВНИЧА ПРОФЕСІЯ <i>називає</i> правничі професії; <i>описує</i> вимоги до представників правничих професій (суддів, прокурорів, нотаріусів, адвокатів), основні їхні повноваження та види діяльності; основні напрямки діяльності правоохоронних органів та правозахисних організацій; <i>характеризує</i> основи професійної етики правника; <i>оцінює</i> основне призначення правника у сучасному демократичному суспільстві – захист прав та законних інтересів людини; життєві ситуації, в яких потрібна допомога правника.</p>	<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата: _____</p>
<p>Травень</p>		<p>Методи оцінювання:</p> <p>☐ спостереження; ☐ усне опитування; ☐ тестування; ☐ _____</p> <p>Прогрес:</p> <p>☐ О (учень оволодів уміннями); ☐ СП (спостерігається суттєвий прогрес); ☐ НП (спостерігається низький прогрес); ☐ ПН (прогресу у досягненні мети немає). Дата: _____</p>

Основні нормативні документи у сфері інклюзивної освіти

Міжнародні документи

1. Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
2. Конвенція ООН про права дитини. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю.— [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020 р. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/9-384 від 18.05.2012 р. «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-384736-12#Text>
4. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №1/9–675 від 25.09.12 року «Щодо посадових обов’язків асистента вчителя». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-675736-12#Text>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України № 609 від 08.06.2018 року «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>
6. Постанова КМУ № 957 від 15.09.2021 р. «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/957-2021-%D0%BF#n8>
7. Указ Президента України № 678/2015 від 03.12.2015 р. «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/678/2015>